

Analiza časopisa Vjesnik istarskog arhiva u razdoblju od 1991. do 2019. godine

Sabolić, Marta

Master's thesis / Diplomski rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:131:389851>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-13**

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Humanities
and Social Sciences

Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI
SMJER ARHIVISTIKA
Ak. god. 2019./ 2020.

Marta Sabolić

**Analiza časopisa Vjesnik istarskog arhiva u razdoblju od
1991. do 2019. godine**

Diplomski rad

Mentor: dr. sc. Hrvoje Stančić, red. prof.

Zagreb, rujan 2020.

Izjava o akademskoj čestitosti

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je ovaj rad rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na istraživanjima te objavljenoj i citiranoj literaturi. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio rada nije korišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Znanstveni časopisi.....	2
3. Izdavačka djelatnost periodičkih izdanja hrvatskih arhiva	4
4. Državni arhiv u Pazinu.....	6
4.1. Povijest.....	6
4.2. Djelatnost	7
4.3. Aktivnosti i projekti	9
5. Vjesnik istarskog arhiva.....	12
5.1. O časopisu	12
5.2. Sadržajna analiza.....	14
5.3. Urednici i urednički odbor	16
6. Bibliometrijska analiza časopisa Vjesnik istarskog arhiva.....	21
6.1. Bibliometrija.....	21
6.2. Metode istraživanja	22
7. Zaključak.....	37
8. Literatura.....	38
9. Popis slika, tablica i grafikona	41
Sažetak	42
Summary.....	42

1. Uvod

Znanstveni časopis komunikacijski su mediji između znanstvenika, ali i između znanstvenika i javnosti. Časopisi imaju ulogu primarnog i sekundarnog izvora informacija¹ (znanstvenih i stručnih) te stoga mnoge informacijske ustanove počinju objavljivati vlastita izdanja. Svrhu časopisa kao komunikacijskog medija prepoznali su i arhivi, iako u Hrvatskoj svega nekoliko državnih arhiva i Hrvatski državni arhiv imaju svoja izdanja. Jedan od državnih arhiva koji izdaje svoj vlastiti časopis je Državni arhiv u Pazinu koji izdaje časopis Vjesnik istarskog arhiva. Vjesnik istarskog arhiva časopis je koji povezuje povijest, pomoćne povijesne znanosti i arhivistiku tako što objavljuje izvore o istarskoj povijesti, posebice razno arhivsko gradivo. Na taj način omogućava se veća dostupnost i korištenje arhivskog gradiva, gradiva koje je od kulturne, obrazovne i povijesne važnosti.

Znanstvene je časopise moguće istraživati na različite načine, od utvrđivanja značaja časopisa i njegova utjecaja na znanstvene discipline te istraživanja njegove društvene vrijednosti i edukacijske zadaće do uloge časopisa kao primarnog i sekundarnog izvora informacija.²

U ovome je radu analiziran spomenuti Vjesnik istarskog arhiva³. Rad je podijeljen u dva dijela, odnosno u pet manjih cjelina. Prva cjelina donosi osnovne informacije o znanstvenim časopisima, druga pregled periodičkih izdanja koja izdaju drugi arhivi u Hrvatskoj, a treća kratki pregled povijesti, djelatnosti i aktivnost Državnog arhiva u Pazinu. Četvrta i peta cjelina baziraju se na naslov ovog rada, odnosno na analizu Vjesnika. Četvrta cjelina donosi osnovne informacije o Časopisu, ukratko o povijesti nastanka, sadržajnu analizu te analizu uredništva. Peta cjelina fokusira se na bibliometrijsku analizu Vjesnika, a analiza je provedena prema određenim aspektima.

Iako bibliometrijska istraživanja i istraživanja znanstvenih časopisa općenito nisu toliko „popularna“ u društvenim i humanističkim znanostima kao što su u prirodnim i tehničkim znanostima, ipak se broj takvih istraživanja povećava, sa svrhom utvrđivanja cjelovitije slike određenog časopisa te uloge i značaja za određeno znanstveno područje, ali i zajednicu općenito.

¹Jokić, M., Zauder, K. Bibliometrijska analiza časopisa Sociologija sela / Sociologija i prostor u razdoblju 1963.-2012. // Sociologija i prostor 51(2)(196) (2013), str. 332

² Ibid.

³ U daljnjem tekstu Vjesnik ili Časopis.

2. Znanstveni časopisi

Znanstvena komunikacija omogućava nova otkrića, a samim time i napredak znanosti. Znanstvena se komunikacija, prema stupnju formalizacije, dijeli na formalnu i neformalnu. Neformalna komunikacija podrazumijeva razmjenu elektroničke pošte, privatne sastanke, neformalna druženja na skupovima i seminarima (izvan službenog programa), razmjene ideja putem društvenih mreža, dok formalna komunikacija podrazumijeva objavljivanje znanstvenih knjiga, objavljivanje članaka u znanstvenim časopisima, sudjelovanje u znanstvenim skupovima i sl. S obzirom na sve veći broj znanstvenika i njihovog otkrića, knjiga postaje prespori način formalne komunikacije te je zbog toga nastao oblik formalne komunikacije putem znanstvenih časopisa.

Časopisi su nastali iz kalendara i almanaha, a prvi se časopisi javljaju u 17. stoljeću, preciznije 1665. godine u Francuskoj (*Journal des scavans*) i Engleskoj (*Philosophical Transactions of the Royal Society*). *Journal des scavans* objavljivao je prikaze knjiga, a *Philosophical Transactions* znanstvena zapažanja i novosti. Znanstveni su se časopisi razvili iz osobnih dopisivanja znanstvenika koju su se na taj način obavještavali o idejama, istraživanjima i interesima. U 17. se stoljeću također počinju objavljivati i zbirke radova članova i suradnika učenih društava. Zbog sve većeg broja časopisa u 19. se stoljeću javljaju i indeksni časopisi. Danas se časopisi objavljuju tiskano i elektronički, a broj časopisa koji izlaze samo elektronički povećava se iz dana u dan. Pojavom elektroničkih časopisa javlja se i potreba za promjenom dosadašnjih načina pohrane, korištenja, identifikacije i obrade časopisa, a sve se više raspravlja i o pitanjima vezanim uz zaštitu autorskih prava. Danas postoji sve veći broj časopisa koji nude pristup radovima i informacijama u otvorenom pristupu. Hrvatska deklaracija o otvorenom pristupu otvoreni pristup definira kao „slobodan, besplatan i neometan mrežni pristup digitalnim znanstvenim informacijama koji omogućava čitanje, pohranjivanje, distribuciju, pretraživanje, dohvaćanje, indeksiranje i/ili drugo zakonito korištenje”⁴, a također se navodi kako termin slobodan označava pristup i korištenje bez ikakvih ograničenja i uvjeta. To uvelike utječe na veću dostupnost informacija, ali i bržu razmjenu informacija između znanstvenika, akademske zajednice i svakog kome je informacija potrebna. To su prepoznali i izdavači znanstvenih časopisa, kao i ostali sudionici znanstvene komunikacije, posebice sudionici formalne komunikacije.

⁴ Hrvatska deklaracija o otvorenom pristupu. URL: <https://www.fer.unizg.hr/oa2012/deklaracija> (27 .6. 2020.)

Znanstveni časopisi veoma su važni znanstvenoj zajednici jer su „najprihvaćeniji oblik formalne znanstvene komunikacije“.⁵ Znanstveni su časopisi „najznačajniji izvor znanstvenih informacija i nezamjenjiv instrument razvoja dotične znanstvene discipline“⁶, kako u prošlosti, posebice tijekom 19. stoljeća, tako i danas. Još su mnogi razlozi zbog kojih znanstvenici objavljuju radove u znanstvenim časopisima, a neki od njih jesu:

- potvrda kvalitete radova,
- utvrđivanje intelektualnog vlasništva i autorstva,
- mogućnost prikaza rezultata istraživanja široj zajednici,
- napredak u karijeri,
- razvoj znanosti,
- prijenos znanstvene informacije javnosti,
- promicanje nacionalne kulture i znanosti,
- učenje kriterijima,
- lakše publiciranje i prikazivanje radova,
- izobrazba i dijeljenje znanja,
- pridonose dobrobiti zajednice...

Uspješan časopis, posebice u manjoj znanstvenoj sredini, može pridonijeti “samopoštovanju i ambiciji lokalnih znanstvenika, a olakšava promociju znanstvenoistraživačke čestitosti i međunarodnih standarda izvrsnost”.⁷

Formalna znanstvena komunikacija ne može proći bez kontrole kvalitete te stoga svaki članak i tekst u knjizi prije objavljivanja trebaju proći postupak recenzije. Vrijednost članka procjenjuje urednik ili urednički odbor uz pomoć recenzenta, a vrijednost informacije dane u objavljenom člankom procjenjuje čitatelj. Kvaliteta časopisa nakon objavljivanja mjeri se raznim kvantitativnim pokazateljima odnosno bibliometrijskim i altmetrijskim metodama.

⁵ Hebrang Grgić, I. Časopisi i znanstvena komunikacija. Zagreb: Ljevak, 2016., str. 9

⁶ Stipčević, A. Povijest knjige. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 1985., str. 474

⁷ Marušić, A., Marušić, M. Znanstveni časopisi u Hrvatskoj: teška pitanja na koja nije teško odgovoriti. // Hrvatski znanstveni časopisi: iskustva, gledišta, mogućnosti / uredila Ivana Hebrang Grgić. Zagreb: Školska knjiga, 2015., str. 24

3. Izdavačka djelatnost periodičkih izdanja hrvatskih arhiva

Rad arhivskih ustanova zaista je raznovrstan, ali često nedovoljno prepoznat u zajednici. Promjene koje su oblikovale suvremeno društvo (tehnološke, kulturne, društvene, ekonomske...) obilježile su i arhivsku djelatnost. Utjecale su na širenje aktivnosti i uslužnih funkcija arhiva. Osim stručnih poslova važnih za obradu i čuvanje gradiva, arhivi se također bave i aktivnostima koje promoviraju arhivske izvore, sa svrhom lakše dostupnosti i većeg korištenja tih izvora. Arhivi su prepoznali izdavaštvo kao značajan način promicanja arhivske djelatnosti i arhivskih ustanova. Prema Proleksis enciklopediji izdavaštvo (nakladništvo) definira se kao „djelatnost izdavanja i distribuiranja tiskane, audio-vizualne i elektroničke građe namijenjene javnosti”.⁸ Obuhvaća mnoge segmente poput odabira rukopisa, pribavljanja, oblikovanja, oblika proizvodnje (tiskanje ili drugi način), promociju i distribuciju. Izdavaštvom određeno djelo postaje pristupačno javnosti. Digitalizacija i otvoreni pristup zaslužni su za novi pravac razvoja znanstvenog nakladništva te se stoga sve više izdanja digitalizira i objavljuje u otvorenom pristupu. U svojim izdanjima arhivi objavljuju arhivsko gradivo, recenzije i bilješke, rasprave o arhivskoj teoriji i praksi, pregled arhivskih fondova i zbirki i sl., a vrijedna nakladnička djelatnost hrvatskih arhiva posebno se razvila tijekom 20. i 21. stoljeća. Najviše se izdaju periodičke publikacije i monografije, serije arhivskih izvora, znanstveni i stručni časopisi, a u suvremeno doba sve se više izdaju i elektronička izdanja.

Najdužu tradiciju na području izdavanja periodičkih publikacija ima Hrvatski državni arhiv, središnja arhivska ustanova u Republici Hrvatskoj, koji je već 1899. godine počeo izdavati Vjestnik Kraljevskog hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva. Dužnost prvog glavnog urednika novoosnovanog časopisa obavljao je Ivan Bojničić, svojevremeni kraljevski zemaljski arhivist. Časopis se 1958. godine preimenovao u Arhivski vjesnik, a pod time imenom izlazi i danas. Glavna mu je zadaća objavljivati radove s područja arhivske teorije i prakse, informacijskih znanosti, pomoćnih povijesnih znanosti te povijest i ustanova.⁹ Objavljuje radove vezane uz povijest institucija, gospodarstva, sudstva i onih društvenih djelatnosti čijim je radom nastajala arhivska građa, a objavljuje i građu važnu za hrvatsku povijest. Od 1995. godine Hrvatski državni arhiv izdaje i časopis Fontes: izvori za hrvatsku povijest, gdje se objavljuje izvorno arhivsko gradivo važno za proučavanje i istraživanje

⁸ Nakladništvo. // Proleksis enciklopedija. URL: <https://proleksis.lzmk.hr/58192/> (19. 5. 2020.)

⁹ Arhivski vjesnik: O časopisu. URL: http://arhivskivjesnik.arhiv.hr/index.php/arhivski_vjesnik/about (19. 5. 2020.)

hrvatske povijesti. Od ostalih izdanja treba spomenuti i časopis Bulletin, koji je izlazio 7 godina (1989.-1996.), a objavljivao je vijesti iz arhivskog zakonodavstva, te Hrvatski filmski i video godišnjak, kao i Hrvatski filmski ljetopis (suizdavač Hrvatski filmski savez).

Područni državni arhivi u Hrvatskoj također imaju svoja periodička izdanja. Državni arhiv u Osijeku izdaje Glasnik arhiva Slavonije i Baranje¹⁰. Časopis se počeo izdavati 1991. godine, a u njemu se objavljuju pregledi arhivskih fondova i zbirki, arhivsko gradivo, vodiči, rasprave o arhivskoj teoriji i praksi, tekstovi o povijesti i pomoćnim povijesnim znanostima te mnoštvo drugih radova. Dosad je izdano ukupno 13 svezaka.

Državni arhiv u Splitu izdaje časopis pod nazivom Građa i prilozi za povijest Dalmacije¹¹. Časopis izlazi od 1958. godine, a objavljuje rasprave i članke, kao i stručne članke i inventare.

Državni arhiv u Rijeci objavljuje serijsku publikaciju Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci¹² čiji je karakter zbornički, a teme koje obrađuje odnose se na arhivsko gradivo, hrvatsku povijest i njene kulturne, gospodarske i političke značajke, arhivsku teoriju i praksu te razne članke i rasprave. Vjesnik je tijekom godina nekoliko puta mijenjao naziv, a od 32. sveska odvaja se u nove dvije publikacije. Jedna se nastavlja na već postojeći Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu pod nazivom Vjesnik Historijskog arhiva u Rijeci, a već u 33. svesku mijenja naziv u Vjesnik povijesnog arhiva Rijeka, dok 39. svezak izlazi pod sadašnjim nazivom. Druga se publikacija izdaje pod nazivom Vjesnik istarskog arhiva u izdanju Državnog arhiva u Pazinu, a ponajviše objavljuje članke o problematici povijesti Istre.

Državni arhiv u Slavonskom Brodu također je objavio dva broja serijske publikacije pod nazivom Vjesnik Historijskog arhiva Slavonika Požege i Muzeja Požeške kotline¹³. Prvi je svezak objavljen 1962. godine, a drugi godinu kasnije.

Državni arhiv u Gospiću, u suradnji sa Sveučilištem u Zadru, 2018. godine započeo je izdavanje časopisa Memorabilika: časopis za povijest, kulturu i geografiju Like (jezik, običaji, krajolik i arhivsko gradivo)¹⁴. Časopis, kao što mu i sam naziv govori, donosi radove iz povijesti, baštine i geografije Like, a mogu se pronaći i radovi o arheološkim istraživanjima, obrazovanju u Lici, glagoljici i sl.

¹⁰ Glasnik arhiva Slavonije i Baranje. URL: <https://www.dao.hr/index.php/arhiv-u-javnosti/izdanja/glasnik-arhiva-slavonije-i-baranje> (27. 6. 2020.)

¹¹ Građa i prilozi za povijest Dalmacije. URL: <https://hrcak.srce.hr/građa-i-prilozi-za-povijest-dalmacije> (15.6.2020.)

¹² Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci. URL: <http://vjesnik.riarhiv.hr/wordpress/> (27. 6. 2020.)

¹³ Medved, I.; Slanček G. 50 godina Državnog arhiva u Slavonskom Brodu (1959.-2009.). Slavonski brod: Državni arhiv u Slavonskom Brodu, 2009., str. 23

¹⁴ Memorabilika. URL: <https://hrcak.srce.hr/memorabilika> (27. 6. 2020.)

4. Državni arhiv u Pazinu

Slika 1. Državni arhiv u Pazinu. Izvor: <https://www.pazin.hr/kultura/ustanove/>

4.1. Povijest

Tradicija čuvanja arhivskog gradiva na području Istre potječe od 14. stoljeća, o čemu svjedoče odredbe koje se nalaze u statutima istarskih srednjovjekovnih naselja. Pokušaj osnivanja arhiva u Istri veže se uz Zemaljski sabor Markgrofovije Istre u Poreču koji u cilju osnivanja Pokrajinskog arhiva Istre nakon 1871. godine nastoji prikupiti izvorno arhivsko gradivo, a to nastoji i Istarsko društvo za arheologiju i domovinsku povijest, no osnivanje arhiva ostaje bezuspješno. Tek nakon osnivanja Državnog arhiva u Trstu 1926. godine započinje razdoblje institucionalizirane brige i skrbi o arhivskom gradivu, a ponovna ideja o osnivanju arhiva veže se uz rad Oblasnog narodnog odbora za Istru i popisivanje ratnih šteta na kulturnim dobrima, a ideju je predložio Ante Iveša 1945. godine, no niti taj pokušaj nije urodio plodom te ni tada arhiv nije osnovan. Za prikupljanje gradiva istarskih pravosudnih i upravnih tijela u to je doba nadležan bio Državni arhiv u Rijeci. Ključan poticaj za osnivanje arhiva dala je konferencija Društva arhivskih radnika Hrvatske, koja se 1956. godine bavila temom koja se odnosi na razvoj arhivske službe u Hrvatskoj.¹⁵ U cilju stvaranja arhivske službe u Hrvatskoj i razvoja arhivske djelatnosti donose se odluke o osnivanju novih arhiva. Jedan od novoosnovanih arhiva je i Istarski arhiv – Pazin, a osnovan je 20. listopada 1958. godine. U

¹⁵ Orbanić, E. Državni arhiv u Pazinu za vrijeme direktora Ljubomira Petrovića (1960.-1966.). // Vjesnik istarskog arhiva. 22(2015), str. 58

historiografiji je naveden kako je pazinski Kaštel nakon Drugog svjetskog rata istaknut kao sjedište arhiva i kako je to istaknuo Hauptmann.¹⁶ Do 1960. Arhiv nije imao ni ravnatelja, a prvi ravnatelj postaje Ljubomir Petrović. Arhiv je nadležan za istarski poluotok, odnosno za hrvatski dio Istre, a nadležnost nije mijenjana od osnutka. Iako nadležnost nije mijenjana uopće, naziv je promijenjen i to čak triput. U razdoblju od 1960. do 1993. godine djelovao je pod imenom Historijski arhiv – Pazin, od 1993. do 1997. godine kao Povijesni arhiv Pazin, a današnji naziv nosi od 1997. godine. Osim imena, Arhiv je nekoliko puta mijenjao i prostor. Prostor Arhiva prvobitno se nalazio u pazinskom Kaštelu, ali je zbog sve veće količine gradiva i prenatrpanog prostora (gradivo se vraćalo iz riječkog Državnog arhiva, a i preuzimalo od imatelja s područja Istre) bilo nužno dio prostora, među kojem je i uprava Arhiva, premjestiti u zgradu nasuprot Kaštela na adresi Trg Istarskog razvoda 2. Uprava Arhiva i veći dio radnih prostora danas se nalaze na adresi Ulica Vladimir Nazora 3, a tamo se nalaze još od 1980. godine, kad je dovršena obnova zgrade Prve hrvatske velike državne gimnazije u Pazinu, a Arhiv je premješten tamo u cilju objedinjena arhivske djelatnosti u namjenski opremljenom prostoru. Spremišta arhivskog gradiva i dalje se nalaze na svim lokacijama gdje se Arhiv nalazio tijekom svih godina svog djelovanja. Trenutna ravnateljica Državnog arhiva u Pazinu je Mirela Mrak.

4.2. Djelatnost

Državni arhiv u Pazinu¹⁷ javni je arhiv općeg tipa nadležan za gradivo tijela na određenom području, konkretno za područje Istarske županije, odnosno za gradove: Buje, Buzet, Labin, Novigrad, Pazin, Poreč, Pula, Rovinj, Umag, Vodnjan i općine: Bale, Barban, Brtonigla, Cerovlje, Gračišće, Grožnjan, Fažana, Funtana, Kanfanar, Karojba, Kaštelir-Labinci, Kršan, Lanišće, Ližnjan, Lupoglav, Marčana, Medulin, Motovun, Oprtalj, Pićan, Raša, Sveta Nedelja (Nedešćina), Sveti Lovreč, Sveti Petar u Šumi, Svetvinčenat, Tar-Vabriga, Tinjan, Višnjan, Vižinada, Vrsar i Žminj.

Djelatnost Državnog arhiva u Pazinu utvrđena je Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima¹⁸ te Zakonom o ustanovama¹⁹. Djelatnost Državnog arhiva raznovrsna je, a obuhvaća:

- vođenje evidencija i dokumentacija o arhivskom gradivu u svojoj nadležnosti,

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Državni arhiv u Pazinu. Službena web stranica Arhiva. URL: <https://www.dapa.hr/> (15. 6. 2020.)

¹⁸ Zakon o arhivskom gradivu i arhivima. // NN 61/18. URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_07_61_1265.html (15. 6. 2020.)

¹⁹ Zakon o ustanovama. // NN 127/19. URL: <https://www.zakon.hr/z/313/Zakon-o-ustanovama> (15. 6. 2020.)

- popisivanje i sređivanje arhivskog gradiva te davanje na korištenje,
- preuzimanje i obradu arhivskog gradiva,
- digitalizaciju javnog arhivskog gradiva,
- pružanje podrške u vrednovanju, izlučivanju, obradi, zaštiti i čuvanju javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva,
- poticanje korisnika na korištenje arhivskog gradiva (razne radionice i projekti),
- objavljivanje arhivskog gradiva i drugih publikacija (Vjesnik istarskog arhiva, Glagoljski rukopisi, razni zbornici radova i sl.),
- izradu i objavu obavijesnih pomagala,
- restauraciju, konzervaciju i druge oblike zaštite gradiva,
- stručni nadzor nad gradivom koje se nalazi izvan Arhiva te određivanje mjera zaštite tog gradiva,
- davanje prijepisa i izvadaka na zahtjev korisnika,
- suradnju s drugim arhivima i srodnim znanstvenim i kulturnim ustanovama, kao i drugim ustanovama informacijske i dokumentacijske službe,
- te druge poslove utvrđene Zakonima i propisima.

Djelatnost Arhiva obavlja se kroz nekoliko ustrojbenih jedinica²⁰:

- Odjel za sređivanje i obradu arhivskog gradiva do 1945. –pri Odjelu se gradivo sređuje, opisuje i obrađuje, a djelatnici rade i na sređivanju zahtjeva te se, osim nabrojanog, u ovom Odjelu odvija i materijalna zaštita gradiva kao i briga o mikroklimatskim uvjetima u spremištu;
- Odjel za sređivanje i obradu arhivskog gradiva od 1945. – pri ovom se Odjelu također sređuje i obrađuje gradivo, a osim toga ovaj je Odjel zadužen i za rad na popularizaciji Arhiva i arhivske djelatnosti;
- Odjel za zaštitu arhivskog i dokumentarnog gradiva izvan arhiva – popularno se naziva Vanjskom službom jer je veza između Arhiva i vanjskih stvaratelja gradiva, pruža pomoć stvarateljima pri upravljanju arhivskim gradivom i nadzor nad njihovim radom, odjel se bavi preuzimanjem, vrednovanjem, izlučivanjem, evidentiranjem gradiva i zaštitom gradiva;
- Odjel za dokumentacijsko-informacijske poslove s Knjižnicom – odjel skrbi za dokumentaciju arhivističkih poslova Arhiva, kao i za dokumentaciju o suradnji s

²⁰ Unutarnje ustrojstvo. Državni arhiv u Pazinu. URL: <https://www.dapa.hr/unutarnje-ustrojstvo/> (17. 6. 2020.)

drugim ustanovama; pri Odjelu djeluju knjižnica i čitaonica, a Odjel također pohranjuje i obrađuje obavijesna pomagala, s Odjelom surađuje Odsjek za informatičku podršku;

- Odjel za zaštitu arhivskog gradiva, konzervaciju i restauraciju – ispituje stanje oštećenog gradiva, određuje postupke restauracije i konzervacije, vodi brigu o uvjetima za pohranu gradiva, ima nadzor nad fizičkom zaštitom gradiva izvan arhiva, uz Odjel na zaštiti gradiva sudjeluje i Odsjek za digitalizaciju i mikrofilmiranje;
- Odjel za crkveno gradivo – Odjel zajedno s Porečkom i Pulsom biskupijom čuva i sređuje gradivo u skladu s hrvatskim arhivskim propisima i kanonskim pravom
- Odjel za opće poslove – u ovom Odjelu djeluju pismohrana, pisarnica, ravnateljstvo, stručno vijeće, računovodstvo, pravni poslovi te služba održavanja i čišćenja.

4.3. Aktivnosti i projekti

Državni arhiv u Pazinu može se pohvaliti dugačkim popisom raznih aktivnosti i projekata koje provodi već duži niz godina. Najstariji i najproduktivniji projekt nosi naziv Glagoljski rukopisi²¹. Do 1991. godine Državni arhiv u Pazinu svoje je projekte realizirao u suradnji s Državnim arhivom u Rijeci, a od 1992. godine započinje svoj samostalni projekt Glagoljski rukopisi u cilju promocije glagoljske kulturne baštine, ali i zbog velikog interesa zajednice. Prvi izdani svezak Boljunski glagoljski rukopisi autora dr. Antuna Badurine izdan je 1992. godine u sklopu edicije Posebna izdanja Državnog arhiva u Rijeci i Pazinu, dok su ostala izdanja projekta označena novom numeracijom. Do 2019. godine tiskano je dvanaest svezaka, čak deset svezaka potpisuje Dražen Vlahov, dok su na izradi prethodnjeg izdanog sveska sudjelovali Ivan Botica, Danijela Doblanović i Marta Jašo. Autorice trenutno posljednje izdanog sveska jesu Danijela Doblanović i Marta Jašo. Publikacije iz ovog projekta omogućuju proučavanje hrvatske povijesti, isto tako i jezika, a također su učinile hrvatsku glagoljsku tradiciju dostupnu stručnoj i znanstvenoj zajednici kao i svima pojedincima zainteresiranim za proučavanje bogate glagoljaške tradicije.

²¹ Glagoljski rukopisi. Državni arhiv u Pazinu. URL: <https://www.dapa.hr/glagoljski-rukopisi/> (18. 6. 2020.)

Vrijedan projekt Državnog arhiva u Pazinu krije se pod nazivom Istarski bilježnici²². Projekat je započeo 2005. godine, a odnosi se na objavljivanje nove serije posebnih izdanja knjiga i spisa istarskih bilježnika kako bi se javnosti prenijela povijest hrvatskog notarijata na jedinstvenim i relevantnim primjerima. Prva knjiga te serije knjiga je labinskog bilježnika Bartolomea Gervasija, a druga knjiga registri su porečkih bilježnika Antuna de Teodorisa i Henrika de Artizanibusa.

Državni arhiv u Pazinu također je i pokretač projekta “Juraj Dobrila”²³ u suradnji s Istarskim književnim društvom “Juraj Dobrila”. Projekt je započeo 2008. godine, a cilj je projekta pronalazak i sakupljanje arhivskog gradiva o biskupu Jurju Dobrili, s naglaskom na gradivo koje se odnosi na njegovo školovanje te privatnu i službenu korespondenciju. Zadatak Arhiva pronaći je i evidentirati arhivsko gradivo i preslike u Arhivu i kod privatnih osoba, a zadatak Istarskog književnog društva je isti, samo što je za pronalazak potrebno proučiti gradivo u arhivima Porečke i Pulske biskupije te Tršćanske biskupije. U sklopu projekta u Državnom arhivu u Pazinu 7.12.2012. održano je predstavljanje knjige *Juraj Dobrila De Confessione sacramentali* i otvaranje izložbe JURAJ DOBRILA (1812.-1882.).

Povod predstavljanja knjige i otvaranja izložbe bila je 200-ta godišnjica rođenja biskupa Dobrile, a izložba je također održana i u Državnim arhivima u Rijeci i Zadru, u Franjevačkom samostanu u Karlovcu i crkvi Am Hof u Beču, Muzeju Slavonije u Osijeku, Knjižnici “Juraj Šišgorić” u Šibeniku te na Hrvatskom katoličkom sveučilištu u Zagrebu.

Državni arhiv u Pazinu također sudjeluje i u dva inozemna projekta, Stato da mar i Store the future.

Osim navedenih projekata, Državni arhiv u Pazinu obilježava i Međunarodni dan arhiva (9.lipnja) te Noć Muzeja, a sudjeluje i u raznim radionicama i skupovima²⁴ (Istarski povijesni biennale, Motovunski kolokvij, Dani ICARUS-a Hrvatska i sl.) Istarski povijesni biennale međunarodni je znanstveni skup, a organizatori su Filozofski fakultet u Puli, Zavičajni muzej Poreštine i Državni arhiv u Pazinu. Istarski povijesni biennale održava se od 2003. godine, a idući su skupovi održani svake neparne godine, o čemu svjedoči naziv skupa. Naziv također daje naslutiti kako se na skupu uglavnom raspravlja i izlaže o temama vezanim uz povijest Istre. Motovunski kolokvij također je međunarodni znanstveni skup. Skup obiluje raspravama

²² Istarski bilježnici. Državni arhiv u Pazinu. URL: <https://www.dapa.hr/istarski-biljeznici/> (18. 6. 2020.)

²³ Juraj Dobrila – osnivanje osobnog fonda. Državni arhiv u Pazinu. URL: <https://www.dapa.hr/juraj-dobрила-osnivanje-osobnog-fonda/> (18. 6. 2020.)

²⁴ Znanstveni skupovi. Državni arhiv u Pazinu. URL: <https://www.dapa.hr/znanstveni-skupovi/> (18. 6. 2020.)

o određenoj temi iz povijesti Istre. Dani ICARUS-a Hrvatska znanstveni je skup koji svake godine, započevši od 2015. godine, organizira neprofitna udruga ICARUS Hrvatska koja je posvećena promidžbi dostupnosti arhivskih izvora pomoću tehnologije, suradnji na području kulture i istraživanju povijesnog nasljeđa.

Državni arhiv u Pazinu također organizira i predavanja za građane, škole i fakultete.

5. Vjesnik istarskog arhiva

5.1. O časopisu

Vjesnik istarskog arhiva²⁵ znanstveni je časopis u izdanju Državnog arhiva u Pazinu. Izdavanje Vjesnika započinje 1991. godine. Vjesniku istarskog arhiva prethodi Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu koji je izlazio od 1964. godine, a zajedno su ga izdavali tadašnji Historijski arhiv Rijeka i Historijski arhiv Pazin. Tako je bilo sve do 1991., kada arhivi prestaju imati zajedničku izdavačku djelatnost i počinju samostalno objavljivati izdanja. Vjesnik pokriva područje humanističkih znanosti (povijest) te stoga ne čudi kako prvenstveno objavljuje radove o problematici povijesti Istre, a radovi se temelje na istraživanjima izvornog arhivskog gradiva koje se nalazi u Državnom arhivu u Pazinu ili u inozemnim institucijama koje čuvaju gradivo istarske provenijencije.

Ukupno je objavljeno 17 svezaka Časopisa, a osim svezaka izdana su i dva posebna otiska. Godine 1998. izdan je poseban otisak iz sveska 4-5 pod nazivom Sumarni inventar arhivskog fonda Bilježnici Pule za vrijeme Mletačke uprave (1626-1797/1826), a iz sveska 6-7 također je izdan poseban otisak pod nazivom Izvori za povijest Svetvinčeta. Godina izdavanja je 2001., a predstavljanje je održano 2002. u župnoj crkvi Marijina Uznesenja u Svetvinčentu.

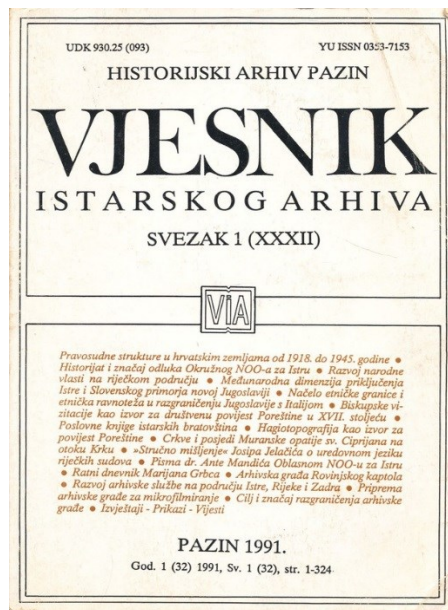
Izdanja Vjesnika dostupna su u tiskanom obliku (moguće korištenje u Čitaonici Državnog arhiva Pazin, kao i u drugim arhivima i knjižnicama koje posjeduju tiskane verzije Vjesnika, a moguća je i kupnja) i elektroničkom obliku (na službenoj web stranici Državnog arhiva u Pazinu nalazi se poveznica na portal Hrčak gdje se nalazi elektronička inačica časopisa).

Glavni urednik Vjesnika je prof. dr. sc. Ivan Jurković, a tijekom godina izlaženja izmijenila su se tri glavna urednika (uključujući profesora Jurkovića). Često se mijenjao i urednički odbor Vjesnika, o čemu će biti više riječi u potpoglavlju *Urednici i urednički odbor*²⁶.

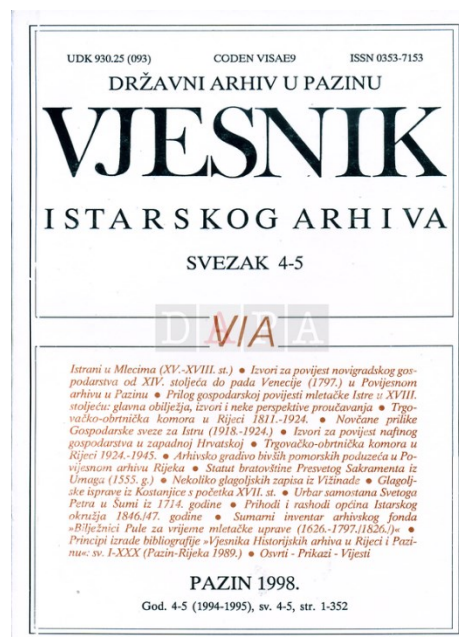
Opseg Časopisa mijenjaj je tijekom godina, ovisno o broju i duljini radova. Mijenjane su i naslovnice. Naslovnica iz 1991., odnosno naslovnica prvog sveska (slika 2), bila je takva jedino za taj svezak. Manje izmjene u naslovnici vidljive su na slici 3. Takvu je naslovnicu Vjesnik imao do sveska 6-7, a nakon toga pa sve do danas naslovnica poprima izgled naslovnice sa slike 4.

²⁵ Vjesnik istarskog arhiva. URL: <https://hrcak.srce.hr/vjesnikistarskogarhiva> (20. 5. 2020.)

²⁶ Poglavlje 5.3. Urednici i urednički odbor, str. 12

Slika 2. Primjer naslovnice iz 1991. Izvor: <https://images.app.goo.gl/KPGDK7FpHX6aRPvi6>

Slika 3. Primjer naslovnice iz 1998. Izvor: <https://images.app.goo.gl/vzZvBCKZJWtntQVA7>

Vjesnik istarskog arhiva (VIA) je znanstveni časopis koji izdaje Državni arhiv u Pazinu. U njemu se objavljuju radovi o najširoj problematici povijesti Istre s gledišta različitih društvenih i humanističkih disciplina temeljenih na istraživanjima izvornog gradiva pohranjenog u Državnom arhivu u Pazinu ili u tuzemnim odnosno inozemnim arhivima koji posjeduju gradivo istarske provenijencije. Osim takvih članaka VIA objavljuje i druge priloge od znanstvenog i stručnog interesa: transkripcije i transliteracije manjih cjelina izvornog gradiva, stručne radove s polja arhivistike, izvješća i bilješke o djelatnosti Državnog arhiva u Pazinu, recenzije, prikaze knjiga i periodike, osvrtne, obavijesti i slično.

Časopis nije oduvijek samostalno izdanje Državnog arhiva u Pazinu. Od sveska 10 (1964.-1965.) časopis Vjesnik Historijskog arhiva u Rijeci počeo je izlaziti kao zajedničko izdanje Historijskog arhiva u Rijeci (danas: Državni arhiv u Rijeci) i Historijskog arhiva u Pazinu (danas: Državni arhiv u Pazinu), pod naslovom Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, koji na taj način izlazi sve do 1991. godine. Nakon sv. 31, Historijski arhiv Pazin (danas: Državni arhiv u Pazinu) i Povijesni arhiv Rijeka (danas: Državni arhiv u Rijeci) nemaju više zajedničku izdavačku djelatnost, već svoja izdanja objavljuju samostalno.

Glavni i odgovorni urednik je dr. sc. Ivan Jurković (ivanj@unipu.hr)

Recenzija: vanjski recenzenti, pretežito tuzemna, dvostruka, samo znanstveni i stručni radovi, dvostruko slijepa

Prva godina izlaženja: 1991

Učestalost izlaženja (godišnje): 1

Područja pokrivanja: Humanističke znanosti; Povijest;

Uključen u Hrčak: 18. 12. 2012.

Arhiva

Slika 4. Podaci o časopisu *Vjesnik istarskog arhiva* na mrežnoj stranici časopisa na portalu Hrčak i primjer naslovnice iz 2019. Izvor: <https://hrcak.srce.hr/vjesnikistarskogarhiva>

5.2. Sadržajna analiza

Prvi urednik Vjesnika, Dražen Vlahov, u uvodniku prvog sveska navodi kako će Vjesnik izdavati sljedeće tematske i sadržajne cjeline:

- “rasprave i članci iz ekonomske, društvene, političke i kulturne povijesti u prvome redu Istre a potom i drugih »sjedinjenih krajeva;
- tekstove neobjavljene arhivske građe bilo istarske ili druge provenijencije ukoliko donose podatke o relevantne za povijest šireg istarskog područja;
- znanstveno-informativna pomagala i informativni pregledi o sadržajnoj fizionomiji vrijednijih arhivskih fondova i zbirki;
- članke i rasprave o arhivskoj teoriji i praksi”.²⁷

²⁷ Vlahov, D. Riječ urednika. // Vjesnik istarskog arhiva. 1(32)(1991.), str. 13

Kada se promatraju svi objavljeni radovi u Vjesniku istarskog arhiva može se uočiti kako je sadržaj radova još raznovrsniji od onoga koji je Dražen Vlahov naveo u uvodniku. Sadržaj radova obuhvaća zaista raznovrsne teme i cjeline, od arhivskog gradiva vezanog uz povijest Istre do arhivskog gradiva župa, od radova vezanih uz arhivsku praksu u Hrvatskoj i inozemstvu do prikaza matičnih knjiga i raznih tema o glagoljici, o društvu i društvenim običajima i načinu života u Istri i druge teme i isprave vezane uz povijesno nasljeđe Istre (statuti, isprave, zapisi). Donosi također i razne izvještaje o posjetima (pr. posjeti djelatnika Državnog arhiva u Pazinu drugim državnim arhivima).

U Vjesniku su objavljeni različiti izvori na istarsku povijest: biskupske vizitacije, poslovne knjige istarskih bratovština, pisma, ratne dnevnik, glagoljske isprave i zapise, rukopise, kronike, matične knjige, statute, inventare, spise, popise župa, parica, naselja...

Objavljene su i recenzije koje prikazuju razna događanja poput znanstvenih skupova (Istarski povijesni biennale; Ruke Istri, srce Bogu; Pazinski memorijal, Savjetovanja Hrvatskog arhivističkog društva, Dani ICARUS-a u Hrvatskoj i sl.), projekata (pr. HERITAGE), arhivističkih škola, a donose i prikaze časopisa (Arhivski vjesnik, Histria, Viri, Tabula, Arhivi...) te zbornika (Buzetski zbornik, Dvegrejski zbornik, Zbornik javnih predavanja i sl.), ali i mnoge druge prikaze.

Osim povijesnih izvora i tema o povijesti Istre, Vjesnik je objavio i sljedeće radove iz područja arhivske teorije i prakse: Arhivska građa Rovinjskog kaptola autora Ivana Graha, Razvoj arhivske službe na području Istre, Rijeke i Zadra („Sjedinjene općine“) autora Petra Strčića, Priprema arhivske građe za mikrofilmiranje – preduvjet ispravnog mikrofilmiranja autora Martina Modrušana, Cilj i značaj razgraničenja arhivske građe autora Bogdana Lekića, Spašavanje arhivske građe na ratnom zahvaćenom području Republike Hrvatske tijekom 1991. autora Martina Modrušana, Arhivska praksa u Ujedinjenom Kraljevstvu Velike Britanije i Sjeverne Irske autora Ive Ficovića, Arhivsko gradivo bivših pomorskih poduzeća u Povijesnom arhivu Rijeka autora Albina Senčića, Slikovno arhivsko gradivo autora Martina Modrušana, Povijest zaštite arhivskog gradiva na području djelovanja Državnog arhiva u Pazinu autora Dražena Vlahova, Izobrazba arhivista - nove figure i modaliteti autora Carla Chenisa, Rad u crkvenim arhivima - odjeci i preporuke kao plod rasprave o arhivskom opisu, Crkveni arhivi kao kulturna središta, oba autorice Francesce Cavazzana Romanelli, Instrukcija za arhivare mapa - prva arhivistička uputa za specijalizirane arhive autorice Mirele Slukan Altić, Crkveni arhivi kao kulturna središta Arhivska periodika za godinu 2008. u Sloveniji autorice Mirjane Kontestabile Rovis, Arhiv Porečke i Pulske biskupije – Poreč: u

susret arhivu autorice Branke Poropat, Važnost crkvenog arhivskog gradiva autora Stjepana Razuma, Moj arhivski rad ili primjer sređivanja arhivskog gradiva Biskupijskog arhiva u Krku autora Franje Velčića, Sređivanje i popisivanje obiteljskog fonda Gravisi u Pokrajinskom arhivu Koper autorice Zdenke Budicin i Deborah Rogoznica, Opći spisi u modernoj arhivistici autora Gordana Grzunova, Državni arhiv Pazin za vrijeme direktora Ljubomira Petrovića autora Elvisa Orbanića, Dnevnik rada popisivanja gradiva crkvenih arhiva Porečke i Pulske biskupije te Pazinske apostolske administracije (18. prosinca 1970.-28. listopada 1980.) autora Jakova Jelinčića, Izrada višerazinskog opisa izvornoga arhivskog gradiva za potrebe stvaranja Fonda HR-HDA-2023, sukladno stručnim međunarodnim standardima ISAD(G) i ISAAR(CPF) autorice Lane Žaja.

U Vjesniku je objavljeno i 16 nekrologa posvećenih sljedećim osobama: Vjekoslavu Bratuliću, Josipu Miličeviću, Luji Margetiću, Ivanu Grah, Nenadu Vekariću, Emanuelu Franji Hošku, Mati Križmanu, Zvonimiru Milanoviću, Petru Strčiću, Franji Šanjeku te tri nekrologa Mladenki Hammer i tri nekrologa Draženu Vlahovu.

5.3. Urednici i urednički odbor

Politika časopisa ovisi o radu urednika i uredništva. Rad uredništva veoma je važan jer o njemu ovisi kvaliteta radova, ali i časopisa u cjelini, kao i komunikacija između autora i uredništva te drugih sudionika procesa i objavljivanja. "Urednik može učinkovito djelovati na autorovu komunikacijsku kulturu: točnost, ljubaznost, profesionalizam, odgovornost, usredotočenost na detalje te jasnoću, poštenje i pristojnost."²⁸ Uz rad uredništva vežu se i mnogi drugi tehnički i administrativni poslovi poput izrade plana poslovanja, izrade financijskog modela, pisanja analiza i izvještaja kao i svi ostali poslovi koji utječu na dostupnost, a time i vidljivost časopisa u znanstvenoj i široj zajednici. Glavni urednici časopisa najčešće su ugledni znanstvenici iz područja koje časopis pokriva te svojim ugledom i iskustvom jamče kvalitetu časopisa, dok su članovi uredništva također znanstvenici koji svojim iskustvom i znanjem pridonose kvaliteti i promidžbi časopisa.

²⁸ Marušić, A., Marušić, M. Znanstveni časopisi u Hrvatskoj: teška pitanja na koja nije teško odgovoriti. // Hrvatski znanstveni časopisi: iskustva, gledišta, mogućnosti / uredila Ivana Hebrang Grgić. Zagreb: Školska knjiga, 2015., str. 24

Prvi glavni i odgovorni urednik Vjesnika bio je Dražen Vlahov, koji je tu dužnost obavljao samo za prvi svezak novoosnovanog časopisa. Dražen Vlahov do tada je bio glavni urednik Vjesnikova prethodnika Vjesnika historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, i to u razdoblju od 1978. godine do 1989. godine, uređujući sveske 22, 23, 26, 27, 30 i 31. Prvi svezak novoosnovanog Vjesnika numeriran je i kao 32 svezak prethodnika što govori o izboru prvog glavnog urednika. Dražena Vlahova naslijedio je mr. sc. Jakov Jelinčić, koji je dužnost glavnog urednika obavljao za narednih 4 svezaka u razdoblju od 1992. do 2003. godine. Od 2004. godine glavni i odgovorni urednik postaje prof. dr. sc. Ivan Jurković, a od tada do danas Vjesnik nije promijenio urednika.

Urednički odbor Vjesnika mijenjao se iz godine u godinu, a s novijim datumima izlaženja povećava se i broj članova uredničkog odbora. U svesku 1 urednički odbor bio je malobrojan, a činili su ga Mladenka Hammer, Jakov Jelinčić, Ljiljana Radaljic i Dražen Vlahov. Urednički odbor idućim sveskom dobiva pojačanje te uz prijašnje članove član odbora postoje i Josip Milićević. Urednički odbor ostaje isti i pri radu na iduća dva sveska (svezak 4-5 i svezak 6-7). Na radu za svezak 8-10 urednički odbor postaje veći. Josip Milićević i Ljiljana Radaljic više nisu članovi odbora, a odboru se, uz prijašnje članove, pridružuju sljedeći članovi: Ivan Jurković, Karmen Markezić, Robert Matijašić, Jasna Mrkonjić, Branka Poropat i Tajana Ujčić. Urednički odbor opet se mijenja u idućem svesku (11-13). Mladenka Hammer, Ivan Jurković, Karmen Markezić, Jasna Mrkonjić i Tajana Ujčić više nisu članovi, a odboru se pridružuju Mirjana Kontestabile Rovis, Raul Marsetić, Elvis Orbanić i Alojz Štoković. Mirjana Kontestabile Rovis prva je inozemna članica odbora, a dolazi iz Slovenije. Odbor ostaje isti i sljedećim sveskom (14-16), no u svesku 17 opet dolazi do male promjene. U tom se svesku uredništvu pridružuje Karmen Markezić, a već na sljedećem, 18 svesku, Karmen Markezić odlazi iz uredničkog odbora. Od sveska 19 ponovno se uočavaju promjene u uredništvu. Mirjana Kontestabile Rovis, Raul Marsetić, Elvis Orbanić i Alojz Štoković ostaju u uredništvu, a pridružuju im se Slaven Bertoša, Biserka Budicin, Maja Cerić, Markus Leideck, Branka Poropat i Denis Visintin. U radu na svesku 20 dotadašnjem se uredništvu pridružuje Danijela Juričić Čargo, a uredništvo ostaje isto i na idućem svesku. Svezak 22 donosi jednu promjenu u uredništvu, a ta se promjena odnosi na zamjenu Maje Cerić Majom Milovan. Urednički odbor sveska 23 dobiva čak 6 novih inozemnih članova, od kojih je jedan član iz Slovenije (Dean Krmac), jedan član iz Austrije (Thomas Aigner), jedna članica iz Njemačke (Angela Ilić) te troje članova iz Italije (Giovanni Luca, Claudio Povolò, Gaetano Zito). U svesku 24 urednički odbor ostaje bez jedne članice, Branke Poropat. Urednički odbor

ostaje isti i na radu u svesku 25. U posljednje objavljenom svesku (26) urednički odbor opet je promijenjen. Uz prijašnje članove, članovi postaju i Marino Martinčević, Dunja Miletić, Maja Milovan i Mirela Mrak.

Radi lakšeg snalaženja oko promjena uredničkih odbora Vjesnika, navedeni su članovi uredničkog odbora po svescima²⁹:

Svezak 1: Mladenka Hammer, mr. Jakov Jelinčić, Ljiljana Radaljic, Dražen Vlahov;

Svezak 2-3: Mladenka Hammer (Pazin), mr. Jakov Jelinčić (Pazin), dr. Josip Miličević (Pazin), Ljiljana Radaljic (Pazin), Dražen Vlahov (Pazin);

Svezak 4-5: Mladenka Hammer (Pazin), mr. Jakov Jelinčić (Pazin), dr. Josip Miličević (Pazin), Ljiljana Radaljic (Pazin), Dražen Vlahov (Pazin);

Svezak 6-7: Mladenka Hammer (Pazin), mr. Jakov Jelinčić (Pazin), dr. Josip Miličević (Pazin), Ljiljana Radaljic (Pazin), Dražen Vlahov (Pazin);

Svezak 8-10: Mladenka Hammer, mr. sc. Jakov Jelinčić, dr. sc. Ivan Jurković, Karmen Markezić, prof. dr. sc. Robert Matijašić, Jasna Mrkonjić, Branka Poropat, Tajana Ujčić i Dražen Vlahov;

Svezak 11-13: mr. sc. Jakov Jelinčić, Mirjana Kontestabile Rovis, Raul Marsetić, prof. dr. sc. Robert Matijašić, mr. sc. Elvis Orbanić, Branka Poropat, mr. sc. Alojz Štoković, Dražen Vlahov;

Svezak 14-16: mr. sc. Jakov Jelinčić, Mirjana Kontestabile Rovis, Raul Marsetić, prof. dr. sc. Robert Matijašić, mr. sc. Elvis Orbanić, Branka Poropat, mr. sc. Alojz Štoković, Dražen Vlahov;

Svezak 17: mr. sc. Jakov Jelinčić, Raul Marsetić, prof. dr. sc. Robert Matijašić, Karmen Markezić, Mirjana Kontestabile Rovis, mr. sc. Elvis Orbanić, Branka Poropat, Dražen Vlahov, dr. sc. Alojz Štoković;

Svezak 18: Jakov Jelinčić, Raul Marsetić, Robert Matijašić, Mirjana Kontestabile Rovis, Elvis Orbanić, Branka Poropat, Dražen Vlahov, Alojz Štoković;

²⁹ Popis članova uredničkog odbora moguće je vidjeti samo u tiskanoj inačici Vjesnika, u elektroničkoj inačici moguće je vidjeti samo popis uredničkog odbora aktualnog sveska.

Svezak 19: dr. sc. Slaven Bertoša, Biserka Budicin, Maja Cerić, Mirjana Kontestabile Rovis, Markus Leideck, dr. sc. Robert Matijašić, dr. sc. Elvis Orbanić, Branka Poropat, dr. sc. Alojz Štoković, Denis Visintin;

Svezak 20: dr. sc. Slaven Bertoša, Biserka Budicin, Maja Cerić, mr.sc. Danijela Juričić Čargo, Mirjana Kontestabile Rovis, Markus Leideck, dr.sc. Robert Matijašić, dr. sc. Elvis Orbanić, Branka Poropat, dr.sc. Alojz Štoković, Denis Visintin;

Svezak 21: prof. dr. sc. Slaven Bertoša, Biserka Budicin, Maja Cerić, mr. sc. Danijela Juričić Čargo, Mirjana Kontestabile Rovis, Markus Leideck, dr. sc. Robert Matijašić, doc. dr. sc. Elvis Orbanić, Branka Poropat, dr. sc. Alojz Štoković, Denis Visintin;

Svezak 22: prof. dr. sc. Slaven Bertoša, Biserka Budicin, Maja Milovan, mr. sc. Danijela Juričić Čargo, Mirjana Kontestabile Rovis, Markus Leideck, dr. sc. Robert Matijašić, doc. dr. sc. Elvis Orbanić, Branka Poropat, dr. sc. Alojz Štoković, Denis Visintin;

Svezak 23: dr.sc. Thomas Aigner (Austrija), prof.dr.sc. Slaven Bertoša, Biserka Budicin, dr.sc. Angela Ilić (Njemačka), mr. sc. Danijela Juričić Čargo (Slovenija), Mirjana Kontestabile Rovis (Slovenija), dr. sc. Dean Krmac (Slovenija), Markus Leideck, Giovanni Luca (Italija), prof. dr. sc. Robert Matijašić, Maja Milovan, doc. dr. sc. Elvis Orbanić, dr. sc. Claudio Povolò (Italija), dr. sc. Alojz Štoković, Denis Visintin, mons. prof. dr. sc. Gaetano Zito (Italija), Branka Poropat;

Svezak 24: dr. sc. Thomas Aigner (Austrija), prof. dr. sc. Slaven Bertoša, Biserka Budicin, dr. sc. Angela Ilić (Njemačka), mr. sc. Danijela Juričić Čargo (Slovenija), Mirjana Kontestabile Rovičić (Slovenija), dr. sc. Dean Krmac (Slovenija), Markus Leideck, Giovanni Luca (Italija), prof. dr. sc. Robert Matijašić, Maja Milovan, doc. dr. sc. Elvis Orbanić, dr. sc. Claudio Povolò (Italija), dr. sc. Alojz Štoković, Denis Visintin, mons. prof. dr. sc. Gaetano Zito (Italija);

Svezak 25: dr. sc. Thomas Aigner (Austrija), prof. dr. sc. Slaven Bertoša, Biserka Budicin, dr. sc. Angela Ilić (Njemačka), mr. sc. Danijela Juričić Čargo (Slovenija), Mirjana Kontestabile Rovičić (Slovenija), dr. sc. Dean Krmac (Slovenija), Markus Leideck, Giovanni Luca (Italija), prof. dr. sc. Robert Matijašić, Maja Milovan, doc. dr. sc. Elvis Orbanić, doc. dr. sc. Dunja Pastović, dr. sc. Claudio Povolò (Italija), dr. sc. Alojz Štoković, Denis Visintin, mons. prof. dr. sc. Gaetano Zito (Italija);

Svezak 26: dr. sc. Thomas Aigner (Austrija), prof. dr. sc. Slaven Bertoša, Biserka Budicin, dr. sc. Angela Ilić (Njemačka), mr. sc. Danijela Juričić Čargo (Slovenija), Mirjana Kontestabile

Rovis (Slovenija), dr. sc. Dean Krmac (Slovenija), Markus Leideck, Giovanni Luca (Italija), Marino Martinčević, prof. dr. sc. Robert Matijašić, doc. dr. sc. Dunja Miletić, Maja Milovan, Mirela Mrak, doc. dr. sc. Elvis Orbanić, dr. sc. Claudio Povoło (Italija), dr. sc. Alojz Štoković, Denis Visintin, mons. prof. dr. sc. Gaetano Zito (Italija).

Uočljivo je kako su i informacije na popisu uredničkog odbora mijenjane. U nekim svescima navedena je zemljopisna pripadnost članova odbora, a u svesku 18 ne navode se titule članova. Također je moguće, ukoliko se uspoređi popis autora³⁰ koji su objavili radove u Vjesniku, uočiti kako je većina članova uredništva objavljivala radove u Vjesniku istarskog arhiva.

³⁰ Popis autora dostupan u poglavlju 6.2. Metodologija istraživanja: najproduktivniji autori i ostali autori.

6. Bibliometrijska analiza časopisa Vjesnik istarskog arhiva

6.1. Bibliometrija

Pojam bibliometrija potječe od grčkih riječi βιβλος, koja se prevodi kao papir; knjiga; pismo i μετρεῖν, koja se prevodi kao mjeriti; brojati; procijeniti. Izraz još uvijek nema u potpunosti jednoznačno značenje, ima kompliciran povijesni razvoj, a temelje ima u bibliografiji i historiometriji. Pojam je prvi upotrijebio Alan Pritchard 1969. godine, definiravši bibliometriju kao primjenu statističkih i matematičkih metoda na publikacije, sa svrhom razjašnjenja procesa pisane komunikacije, ali i kao smjer razvitka nekog znanstvenog područja. Zanimanje za bibliometriju povećalo se tijekom 1970-ih jer se javljaju nove spoznaje o razmjeni znanja i potrebi za razmjenom znanja, a javlja se i potreba racionalizacije dokumentacijskih službi. Bibliometrija postaje kolegij na raznim studijima informacijskih znanosti, a danas knjižnice nude mogućnost bibliometrijskih usluga. Bibliometrijsku analizu moguće je primijeniti na bilo kojem znanstvenom području. Prva bibliometrijska istraživanja u Hrvatskoj su započela u tehničkim, prirodnim i biotehničkim znanostima, a danas se sve više primjenjuje i u ostalim znanostima, posebice društvenim i humanističkim znanostima.³¹

Uz bibliometriju se vežu tri zakona:

1. Bradfordov zakon naziv je dobio zahvaljujući Samuelu Clementu Bradfordu, koji se bavio sadržajnom analizom časopisa. Godine 1934. Dokazao je „da se u malom broju časopisa nalazi najveći broj radova koji se odnose na neko područje odnosno da najveći broj časopisa tu problematiku obrađuje kroz jedan ili dva članka“.³²
2. Lotkin zakon formulira raspodjelu autora koji objavljuju u nekoj disciplini s obzirom na njihovu produktivnost.³³ Alfred James Lotka objavio je članak 1926. godine kojim potvrđuje da malo autora objavljuje velik broj radova, odnosno da najviše autora objavi jedan do dva rada unutar određenog područja, a ove je zaključke donio na temelju istraživanja znanstvene produkcije u području kemije i fizike.

³¹ Za bibliometrijska istraživanja hrvatskih znanstvenih časopisa vidi: JELASKA MARIJAN, „Pedeset godina Časopisa za suvremenu povijest: bibliometrijska analiza (1969. – 2018.)“, MARTEK, ŠUTE, „Bibliometrijska analiza časopisa Arhivski vjesnik“, HEBRANG GRGIĆ, *Hrvatski znanstveni časopisi*, PEČARIĆ „Časopis Nation Security and the Future: bibliometrijska analiza u razdoblju od 2000. godine do 2018. godine“, MITROVIĆ, ROMIĆ „Bibliometrijska analiza časopisa "Sigurnost" od 2005. do 2015. godine“.

³² Martek A., Šute S. „Bibliometrijska analiza časopisa Arhivski vjesnik u razdoblju od 2001. do 2009“, Arhivski vjesnik, (53)(2010), str. 166

³³ Bibliometrija. // Hrvatska enciklopedija URL: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=7462> (2.7.2020.)

3. Zipfov zakon³⁴ dobio je naziv prema Robertu Kingsleyju Zipfu, a zakon je izveden na temelju raspodjele riječi određenog skupa dokumenata, odnosno na temelju učestalosti javljanja riječi u nekom dokumentu.

6.2. Metode istraživanja

Analizirani su svi radovi objavljeni od 1991. godine do 2019. godine. U radu su prikazani određeni aspekti bibliometrijskog istraživanja, odnosno radovi su analizirani prema sljedećim parametrima:

- broj radova i autora u pojedinom svesku,
- ukupan broj vrsta radova,
- broj kategoriziranih i ostalih radova,
- broj autora prema kategorizaciji radova,
- najproduktivniji autori,
- institucije najproduktivnijih autora,
- jezik publiciranja radova.

Građa korištena u analizi prikupljena je s Hrčka, centralnog portala hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa, koji nudi mogućnost otvorenog pristupa sadržaju, a radovi su pregledani *de visu*. Sveukupan broj radova obuhvaćenih u analizi i izdanih tijekom 28 godina jest 385. Za pohranu, analizu i grafikone prikupljenih podataka korišteni su Microsoft Word i Microsoft Excel.

Cilj je ovog istraživanja, uz pomoć bibliometrijske analize, propitati i grafički prikazati kvantitativne pokazatelje rada, ali i prikazati kontinuitet rada i djelovanja te istražiti suradnje.

Ono što treba istaknuti jest “da kvantitativni pokazatelji i statističke analize ne mogu dati cjelovitu sliku rada nekoga časopisa, ali ipak mogu pružiti niz bitnih podataka koji mogu biti važni pri sklapanju cjelovitoga mozaika rada u prethodnim razdobljima”.³⁵ Bibliometrijska analiza može utvrditi i opisati značajke poput produktivnosti, znanstvene suradnje između znanstvenika i institucija, broja radova (neovisno jesu li kategorizirani ili ne), vrstu radova, jezik radova i sl.

³⁴ Ibid.

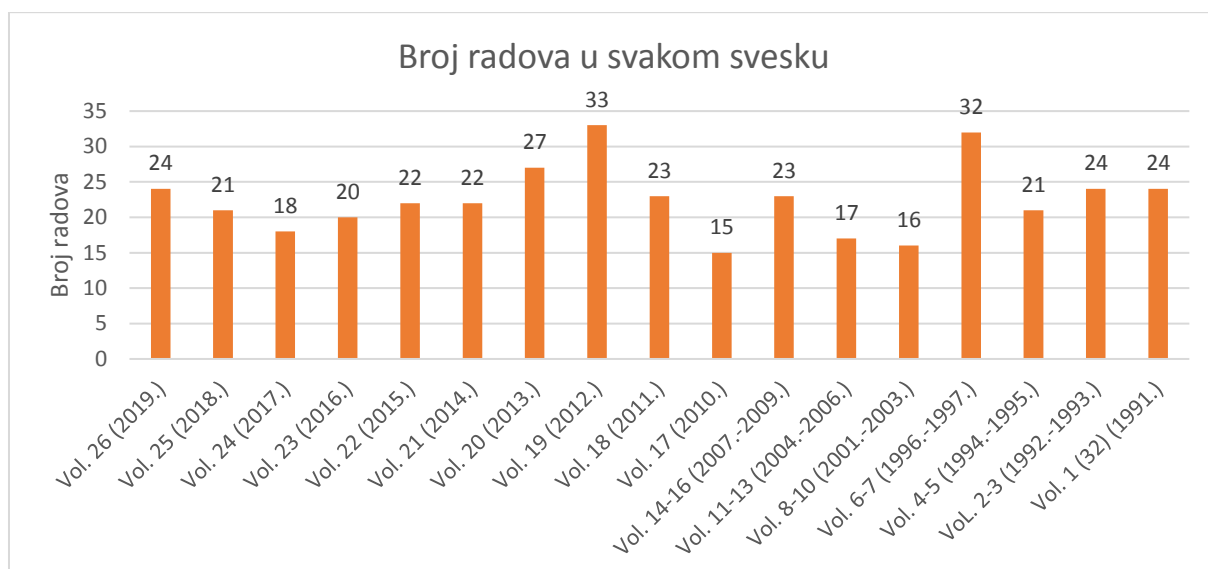
³⁵ Jelaska Marijan, Z. Pedeset godina Časopisa za suvremenu povijest: bibliometrijska analiza (1969. – 2018.). // Časopis za suvremenu povijest, 51(1)(2019), str. 60

Broj radova i autora radova u pojedinom svesku

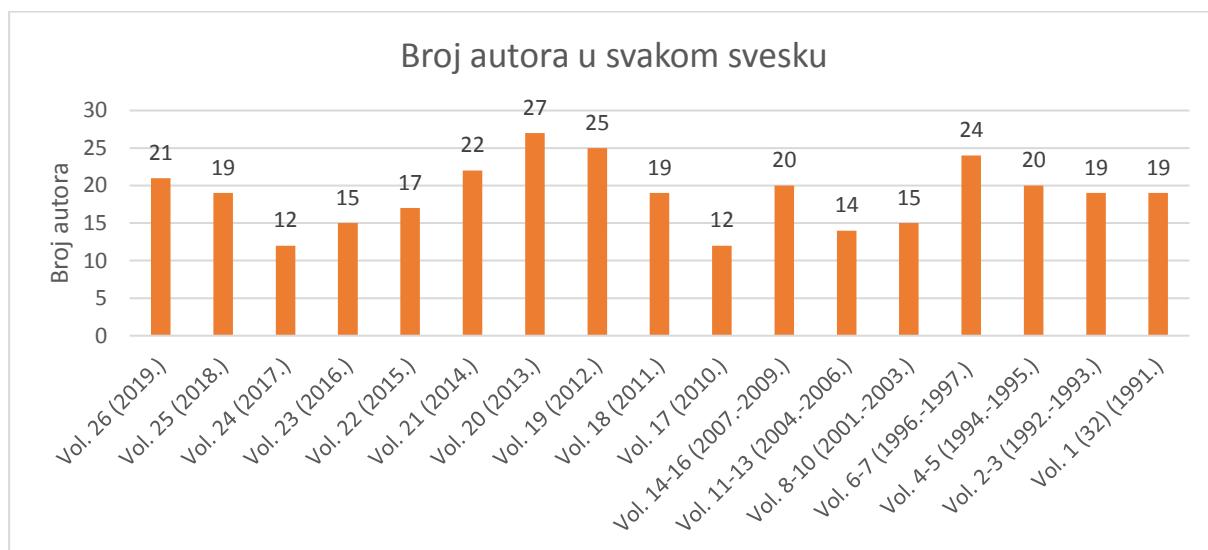
Tablica 1 donosi prikaz izdanih svezaka Vjesnika istarskog arhiva, godinu objavljivanja svezaka, kao i broj radova u svakom svesku te ukupan broj autora koji su surađivali u pojedinom svesku. Izdavanje Vjesnika historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu prekinuto je nakon 1989. godine, odnosno nakon sveska 31. Vjesnik istarskog arhiva nasljednik je Vjesnika historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, jer je svrha časopisa (objavljivanje arhivske građe o problematici Istre) ostala ista, te je stoga svezak 1 numeriran i kao svezak 32. Tek od 2007. godine Vjesnik počinje izlaziti svake naredne godine, a od 2010. godine objavljuje se jedan svezak godišnje, umjesto dotadašnjih dvobroja i trobroja, uz izuzetak sveska 1. Godine 1994., 1998. i 2001. objavljeni su dvobroji, a 2007., 2008. i 2009. trobroji.

Tablica 1. Svezak, godina objavljivanja te broj radova i autora u pojedinom svesku

Svezak	Godina objavljivanja	Broj radova	Broj autora
Vol. 26 (2019)	2019.	24	21
Vol. 25 (2018)	2018.	21	19
Vol. 24 (2017)	2017.	18	12
Vol. 23 (2016)	2016.	20	15
Vol. 22 (2015)	2015.	22	17
Vol. 21 (2014)	2014.	22	22
Vol. 20 (2013)	2013.	30	27
Vol. 19 (2012)	2012.	33	25
Vol. 18 (2011)	2011.	23	19
Vol. 17 (2010)	2010.	15	12
Vol. 14-16 (2007.- 2009.)	2009.	23	20
Vol. 11-13 (2004.- 2006.)	2008.	17	14
Vol. 8-10 (2001.- 2003.)	2007.	16	15
Vol. 6-7 (1996.- 1997.)	2001.	32	24
Vol. 4-5 (1994.- 1995.)	1998.	21	20
Vol. 2-3 (1992.- 1993.)	1994.	24	19
Vol. 1 (32) (1991.)	1991.	24	19

Grafikon 1. Broj radova

Grafikon 2. Broj autora

Iz Tablice 1 i Grafikona 1 i 2 vidljivo je kako broj objavljenih članaka varira iz godine u godinu, a jednako tako varira i broj autora. Može se uočiti kako u većini svezaka ima manje autora nego radova, što znači da su mnogi autori objavljujivali više od jednog rada u istom svesku. Najproduktivniji svezak Časopisa po broju objavljenih radova jest svezak 19, izdan 2012. godine, s 33 objavljena članka, dok je najmanje radova objavljeno u svesku 17 dvije godine ranije, s 15 objavljenih članaka. Prosječni broj objavljenih članaka iznosi 22,65. U

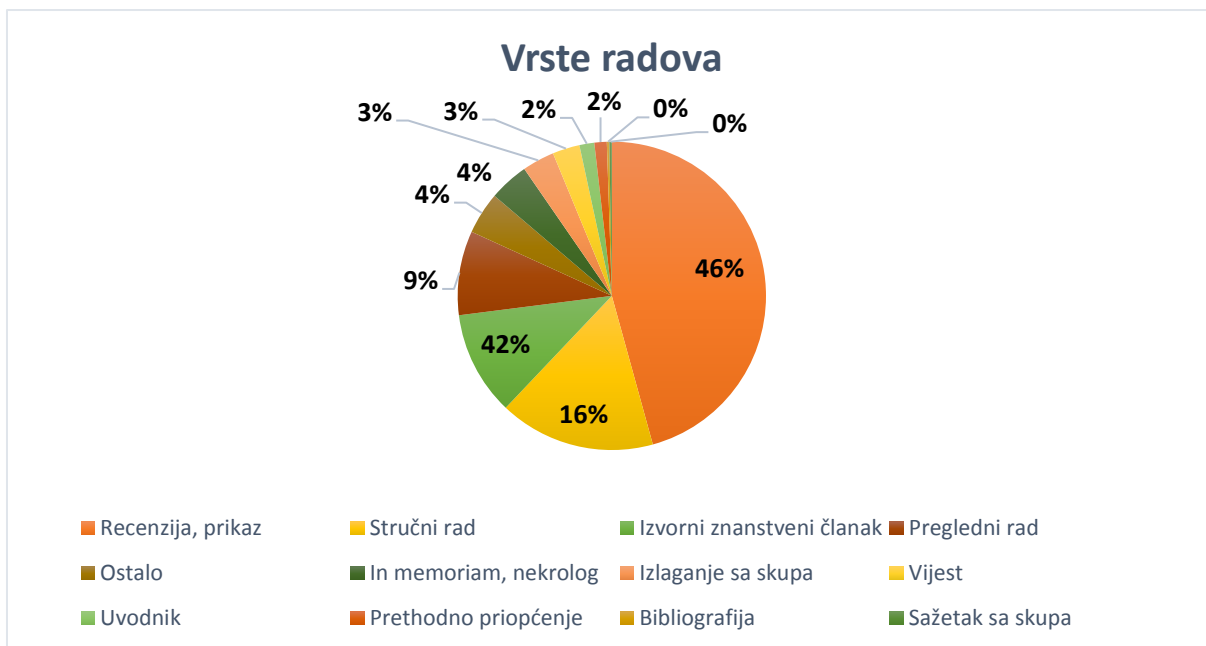
dvobrojima i trobrojima prosječan broj radova iznosi 22,16, dok u svim ostalim brojevima prosječan broj radova iznosi 22,63. Najviše je autora radova u svesku 20, gdje su objavljeni radovi 27 autora, a najmanje je autora, ukupnog broja 12, u svescima 24 i 17. Prosječan broj autora iznosi 18,82. Prosječan broj autora u dvobrojima i trobrojima iznosi 18,66, dok u svim ostalim brojevima prosječan broj autora iznosi 18,90. Iz ovih se podataka zaključuje kako je prilikom izdavanja dvobroja i trobroja aktivnost smanjena što se vidi i po broju radova i broju autora, što bi moglo biti rezultat nedostatka financija ili nezainteresiranosti autora za objavu radova.

Broj vrsta radova

Iz Tablice 2 iščitava se 12 vrsta radova objavljenih u Vjesniku istarskog arhiva. Recenzije, prikazi dominiraju ukupnim brojem prema vrsti radova i zauzimaju čak 46% svih radova, dok ostale vrste zasebno svojim ukupnim brojem i postotkom prilično zaostaju za recenzijama, prikazima.

Tablica 2. Ukupan broj vrsta radova

Vrste radova	Ukupan broj vrsta radova
Recenzija, Prikaz	176
Stručni rad	63
Izvorni znanstveni članak	42
Pregledni rad	34
Ostalo	17
In memoriam, nekrolog	16
Izlaganje sa skupa	13
Vijest	11
Uvodnik	6
Prethodno priopćenje	5
Bibliografija	1
Sažetak sa skupa	1
Ukupno	385

Grafikon 3. Vrste radova

Broj članaka prema kategorizaciji

U navedenom razdoblju istraživanja izdano je 17 svezaka Vjesnika istarskog arhiva sa ukupno 385 radova, od čega je 157 kategoriziranih radova. Prema UNESCO-ovim uputama³⁶ za kategorizaciju radova postoje tri osnovne kategorije. Kategorije obuhvaćaju izvorni znanstveni članak, prethodno priopćenje i pregledni rad, a mogu biti pridodane i neke druge kategorije poput pisma, stručnog rada, istraživanja, izlaganja sa skupa i sl. U ovome istraživanju kategoriziranim radovima pripadaju sljedeće vrste radova:

- izlaganje sa skupa,
- izvorni znanstveni članak,
- stručni rad,
- pregledni rad,
- prethodno priopćenje.

Izlaganja sa skupa (engl. *conference papers*) odnose se na izlaganja sa znanstvenih ili stručnih skupova; izvorni znanstveni članak (engl. *original scientific paper*), sadrži originalan doprinos problematici³⁷, odnosno donosi nove rezultate istraživanja, a napisan je tako da svaki

³⁶ UNESCO. Upute za pripremu naučnih radova za objavljivanje. // Informatologia Yugoslavica 3, 1-4(1971), 111-127.

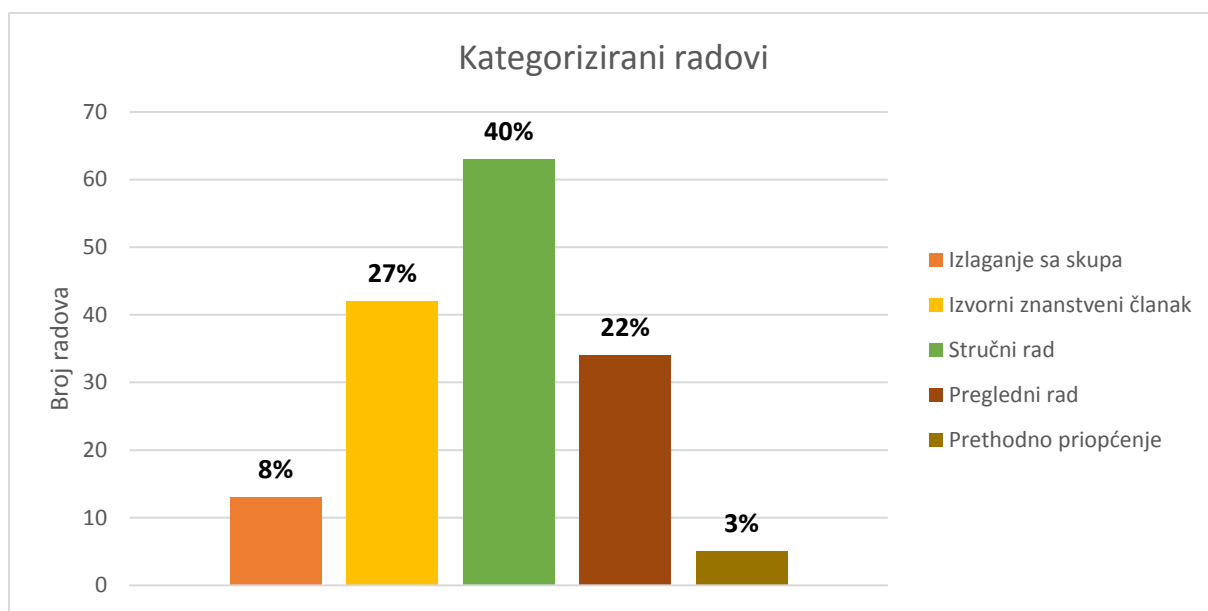
³⁷ Oraić Tolić, D. Akademsko pismo: strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente. Zagreb: Naklada Ljevak, 2011. Str. 113

znanstvenik iz tog područja može ponoviti eksperiment i dobiti jednake rezultate ili može ponoviti autorove teorije i zapažanja; stručni je rad (engl. *professional paper*) rad koji nije vezan uz originalna istraživanja, a doprinosi primjeni već znanih rezultata; pregledni rad (eng. *review paper*) donosi cjelovit prikaz stanja određenog područja teorije, donosi ocjenu i kritički osvrt na teoriju, dok se prethodno priopćenje (engl. *preliminary note*) odnosi na tekst u čijem se sadržaju nalazi jedan ili nekoliko novih znanstvenih podataka, ali ti podaci ne sadrže dovoljno pojedinosti koje bi omogućile provjeru tih podataka.

Kategorizirani radovi čine 41% ukupno objavljenih radova u Vjesniku. Od ukupnog broja kategoriziranih radova najveći postotak, 40%, zauzimaju stručni radovi (63), slijede izvorni znanstveni članci (42), zatim pregledni radovi (34), izlaganje sa skupa (13), a najmanje je radova u kategoriji prethodno priopćenje (5). U postotku izvorni znanstveni članci zauzimaju 27%, zatim slijede pregledni radovi s postotkom od 22%, nakon njih slijede izlaganja sa skupa s postotkom od 8% i naposljetku su prethodna priopćenja s postotkom od 3%. U Tablici 3. može se uočiti broj kategoriziranih radova u svakom pojedinom svesku, dok se na Grafikonu 4. može uočiti iznos postotaka svake zasebne kategorije unutar ukupnog broja svih kategoriziranih radova.

Tablica 3. Broj kategoriziranih radova u pojedinom svesku

Vjesnik istarskog arhiva	Izlaganje sa skupa	Izvorni znanstveni članak	Stručni rad	Pregledni rad	Prethodno priopćenje
26	0	1	4	2	0
25	1	2	2	2	0
24	1	0	4	0	1
23	0	0	3	2	0
22	0	0	1	3	2
21	0	2	3	1	0
20	0	8	1	2	0
19	0	1	4	1	0
18	2	2	4	2	0
17	0	2	3	2	0
14-16	0	2	5	0	0
11-13	0	0	0	0	0
8-10	1	5	3	2	0
6-7	3	6	4	5	1
4-5	0	2	9	3	1
2-3	2	6	7	3	0
1(32)	3	3	6	4	0
Ukupno	13	42	63	34	5

Grafikon 4. Broj kategoriziranih radova

Broj ostalih radova

Osim kategoriziranih radova, Vjesnik istarskog arhiva obiluje i ostalim radovima, kojih je 228 i čine 59% svih članaka objavljenih u Vjesniku. Ostali radovi koji su objavljeni jesu:

- bibliografija,
- in memoriam, nekrolog,
- ostalo,
- recenzija, prikaz
- sažetak sa skupa,
- uvodnik,
- vijesti.

Bibliografija³⁸ (engl. *bibliography*) donosi popis građe koja je bibliografski obrađena. Nekrolog³⁹ (engl. *necrology*) je članak u časopisu ili novinama posvećen osobi nedavno preminuloj osobi. Pod ostalo se ubrajaju svi radovi koji nisu kategorizirani ili nisu u nekoj zasebnoj, nekategoriziranoj skupini; često su to izvješća sa raznih skupova, konferencija, dodjela počasnih nagrada i sl. Recenzija, prikaz (engl. *peer review*, *review*) donosi kritički osvrt i vrednovanje nekog sadržaja. Sažetak sa skupa, kao što mu samo ime kaže, donosi sažetak izlaganja i događanja na stručnom i/ili znanstvenom skupu. Uvodnik (engl. *editorial*)

³⁸ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. URL: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=7459> (20.6.2020.)

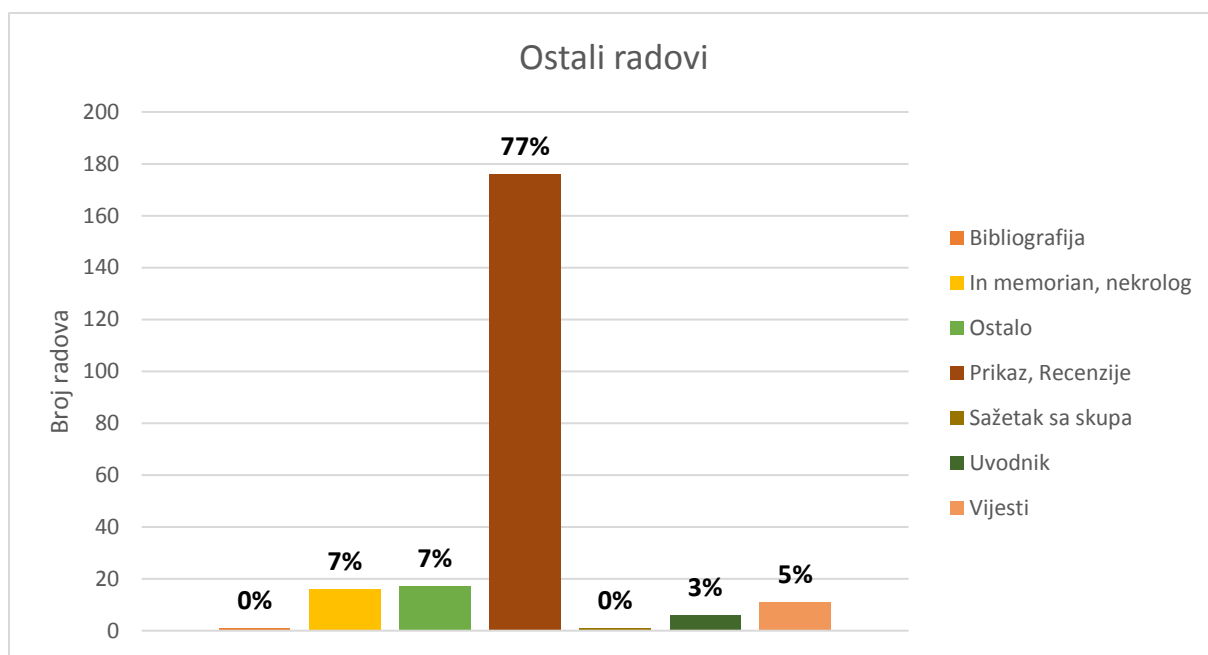
³⁹ Nekrolog. // Hrvatska enciklopedija. URL: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=43307> (20.6.2020.)

je uvodni članak u časopisu, najčešće ga piše urednik kako bi uveo čitatelja u teme koje časopis obrađuje. Vijest, poput ostalog, također donosi informacije i izvješća sa raznih seminara, konferencija i sličnih skupova.

Od ukupnog broja ostalih radova najveći postotak, 77%, zauzimaju recenzije, prikazi (176), slijedi ostalo (17), zatim in memoriam, nekrolozi (16), nakon toga vijesti (11) i uvodnik (6) te bibliografija (1) i sažetak sa skupa (1). U Tablici 4 može se uočiti broj ostalih radova u svakom pojedinom svesku, dok se na Grafikonu 5 može uočiti iznos postotaka svake zasebne vrste ostalih radova unutar ukupnog broja svih ostalih radova.

Tablica 4. Broj ostalih radova

Vjesnik istarskog arhiva	Bibliografija	In memoriam, Nekrolog	Ostalo	Prikaz, Recenzije	Sažetak sa skupa	Uvodnik	Vijesti
26	0	9	8	0	0	0	0
25	1	3	1	6	0	0	3
24	0	0	0	11	0	0	1
23	0	0	4	11	0	0	0
22	0	0	0	16	0	0	0
21	0	0	0	16	0	0	0
20	0	0	0	18	0	1	0
19	0	0	0	27	0	0	0
18	0	1	0	12	0	0	0
17	0	1	0	6	1	0	0
14-16	0	0	1	15	0	0	0
11-13	0	0	3	11	0	2	1
8-10	0	0	0	5	0	0	0
6-7	0	1	0	11	0	0	1
4-5	0	1	0	4	0	1	0
2-3	0	0	0	5	0	1	0
1 (32)	0	0	0	2	0	1	5
Ukupno	1	16	17	176	1	6	11

Grafikon 5. Broj ostalih radova

Broj autora prema kategorizaciji rada

Iz Tablice 5, koja prikazuje broj jednoautorskih, dvoautorskih i troautorskih radova prema kategorizaciji rada, i Grafikona 6 može se uočiti sljedeće:

- na samo jednom radu (1%), izvornom znanstvenom članku, radilo je troje autora;
- u izradi sedam radova (4%), odnosno jednom izlaganju sa skupa, pet stručnih radova i jednom preglednom radu, sudjelovala su dva autora;
- svi ostali kategorizirani radovi (95%) jednoautorski su radovi.

Jednoautorskih radova, u odnosu na ukupan broj jednoautorskih radova, najviše ima u kategoriji stručnih radova, a čine 38%. Slijede izvorni znanstveni članci, koji zauzimaju 28% jednoautorskih radova, zatim pregledni radovi koji imaju 22%, dok su na začelju kategorije izlaganje sa skupa sa 8% i prethodno priopćenje s 3%.

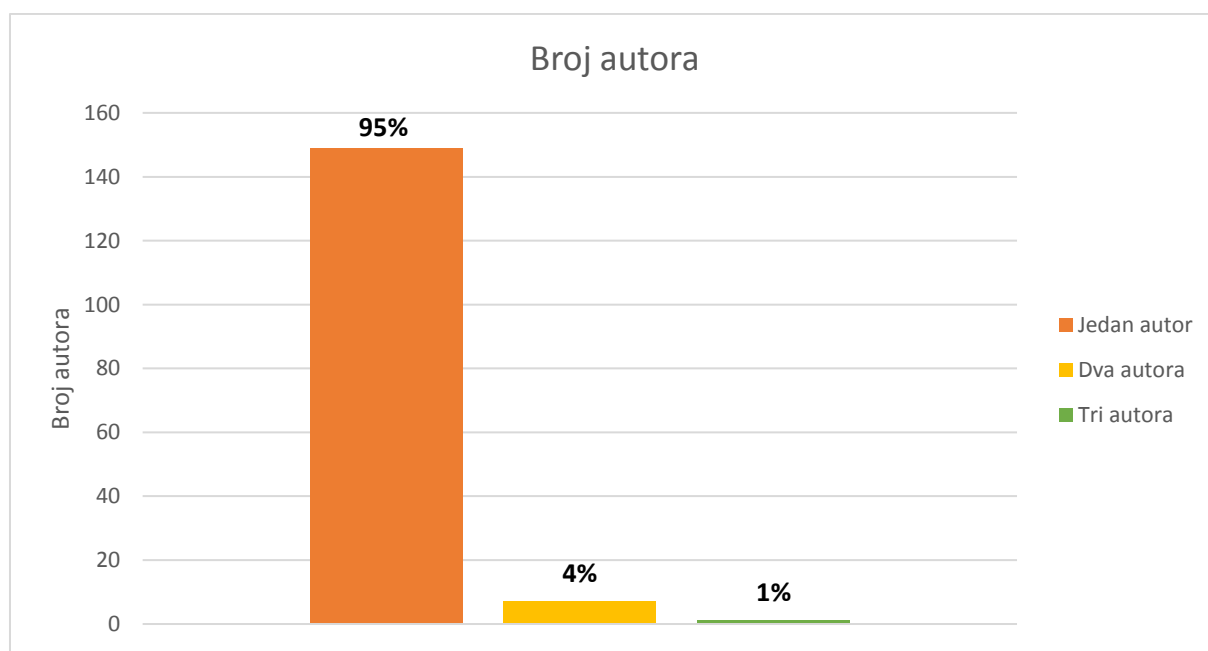
Dvoautorskih radova, u odnosu na ukupan broj dvoautorskih radova, najviše ima u kategoriji stručnih radova te zauzimaju 71%. Jedan rad u kategoriji izlaganje sa skupa te jedan rad u kategoriji pregledni rad također su dvoautorski te svaki zauzima 14% ukupnog broja dvoautorskih radova.

Već je ranije navedeno da je samo jedan kategoriziran rad troautorski i stoga zauzima 100% ukupnog broja troautorskih radova.

Ukoliko se promatra autorstvo tijekom svih godina izlaženja Vjesnika može se uočiti kako u visokom postotku prevladavaju jednoautorski radovi, a može se pretpostaviti da će tako i ostati, s obzirom na već ustaljenu praksu.

Tablica 5. Broj autora prema kategorizaciji radova

Kategorija rada	Broj autora			Ukupno
	Jedan autor	Dva autora	Tri autora	
Izlaganje sa skupa	12	1	0	13
Izvorni znanstveni članak	41	0	1	42
Stručni rad	58	5	0	63
Pregledni rad	33	1	0	34
Prethodno priopćenje	5	0	0	5
Ukupan broj autora	149	7	1	157

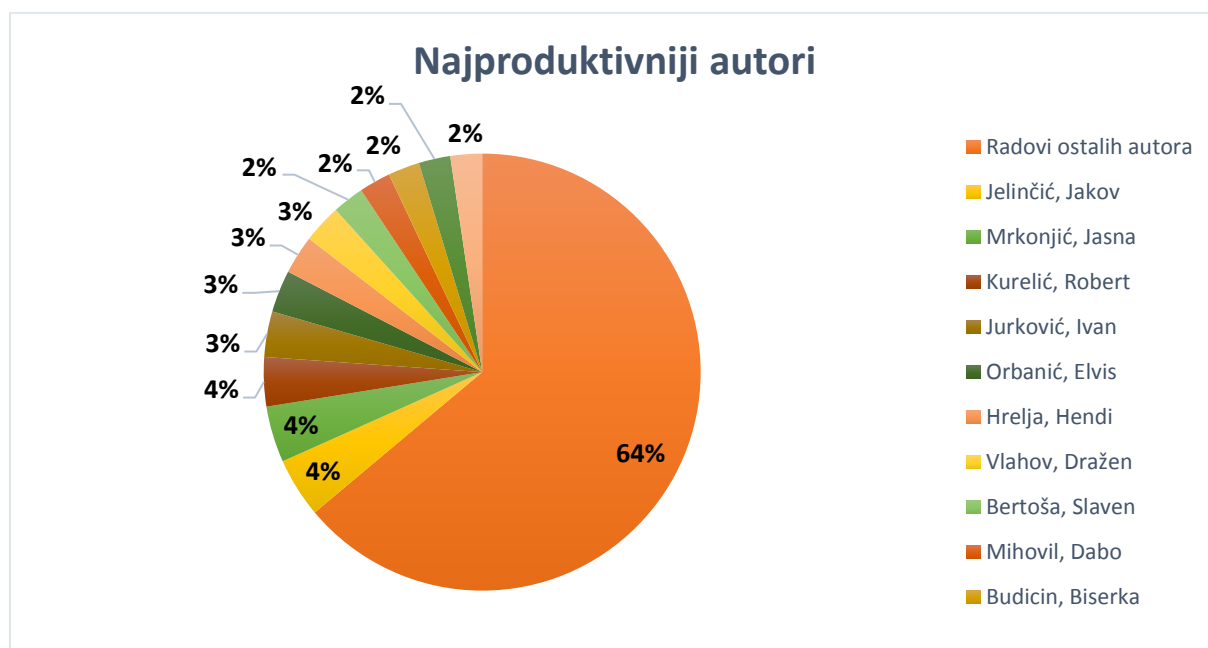
Grafikon 6. Broj autora prema kategorizaciji radova

Najproduktivniji autori

Tablica 6 donosi prikaz najproduktivnijih autora radova objavljenih u Vjesniku, neovisno o vrsti rada. Kriterij za odabir najproduktivnijih autora jest taj da je autor objavio 9 ili više radova u promatranom razdoblju. Najproduktivniji autori objavili su 36% radova u odnosu na ukupan broj radova objavljen u promatranom razdoblju.

Tablica 6 Najproduktivniji autori

Najproduktivniji autori	Broj članaka
Jelinčić, Jakov	17
Mrkonjić, Jasna	16
Kurelić, Robert	14
Jurković, Ivan	13
Orbanić, Elvis	12
Hrelja, Hendi	11
Vlahov, Dražen	11
Bertoša, Slaven	9
Mihovil, Dabo	9
Budicin, Biserka	9
Grah, Ivan	9
Doblanović, Danijela	9
Broj radova ostalih autora	246
Ukupan broj radova	385

Grafikon 7. Najproduktivniji autori

Grafikon 7 donosi prikaz postotaka objavljenih radova najproduktivnijih autora u odnosu na ukupan broj objavljenih radova. Važno je napomenuti kako je broj različitih autora čiji su radovi objavljujivani veoma velik te da se taj broj povećava, a samim time i broj ustanova iz Hrvatske i inozemstva koje surađuju s Državnim arhivom u Pazinu.

Ostali autori

Ostali autori čiji su radovi objavljeni u Vjesniku istarskog arhiva jesu: Luka Aničić, Ana Anić Opašić, Branka Antolić, Anđelko Badurina, Miroslav Bertoša, Ivan Betica, Zdenka Bonin, Gabriela Braić, Josip Bratulić, Snježana Brbić, Anita Buhin, Klara Buršić Matijašić, Francesca Cavazzana Romanelli, Maja Cerić, Željko Cetina, Carlo Chenis, Angelo Ciuffardi, Ugo Cova, Branimir Crljenko, Nikola Crnković, Ante Cukrov, Lovorka Čoralić, Vanni D'Alessio, Valnea Delbianco, Alen Drandić, Matija Drandić, Ljubo Drndić, Darko Dukovski, Vedran Dukovski, Lada Duraković, Ulrike Evridiki Syrou, Ivo Ficović, Mirjan Flego, Branko Fučić, Aleš Gabrič, Tomislav Galović, Katarina Gerometta, Antun Giron, Zadranka Greblo, Gordan Grzunov, Mladenka Hammer, Reinhard Härtel, Egidio Ivetić, Božo Jakovljević, Nada Jaman, Zdravka Jelaska, Marko Jelenić, Daniela Juričić Čargo, Marija Karbić, Željko Klaić, Jakov Kmet, Tanja Kocković Zaborski, Josip Kolanović, Iva Kolić, Mirjana Kontestabile Rovis, Sandra Koroman, Mate Križman, Lana Krvopić, Zoran Ladić, Siniša Lajnert, Markus Leideck, Sebastijan Legović, Bogdan Lekić, Vlatka Lemić, Maurizio Levak, Nikola Lovrinić Ljudovit Anton Maračić, Lujo Margetić, Marino Marin, Marino Martinčević, Ante Matan, Ivan Medica, Marko Medved, Darja Mihalič, Josip Miličević, Ivan Milotić, Ivan Milovan, Maja Milovan, Iva Milovan Delić, Mirko Mišković, Dubravka Mlinarić, Marija Mogorović Crljenko, Martin Modrušan, Mirela Mrak, Nataša Mučalo, Darinko Munić, Tatjana Mušnjak, Slobodan Nešković, David Orlović, Samanta Paronić, Ivan Pederin, Šime Peričić, Borut Peterlin, Slavica Piljan, Branka Poropat, Claudio Povolo, Milan Radošević, Tomislav Raukar, Stjepan Razum, Deborah Rogoznica, Andrea Runko Babić, Davor Salihović, Alessandra Sambo, Cristina Scuderi, Albino Senčić, Hodimir Sirotković, Mirela Slukan Altić, Hrvoje Stančić, Sanja Stanušić, Petar Strčić, Nevio Šetić, Sanja Šetić, Josip Šiklić, Stanko Josip Škunca, Pamela Štefec, Alojz Štoković, Vjekoslav Štoković, Ante Teklić, Tajana Ujčić Elena Uljančić-Vekić, Franjo Velčić,, Denis Visintin, Eda Vlahov, Boris Vučić, Boris Zakošek, Marina Zgrablić, Maja Zidarić, Filip Zoričić, Monika Zuprić, Ivan Žagar, Lana Žaja, Josip Žgaljić, Aleksandar Žigant, Salvator Žitko, Patricija Žužić.

Sveukupan broj autora koji su objavili rad/ove u dosadašnjim izdanjima Vjesnika istarskog arhiva iznosi 148.

Institucijska pripadnost autora

U Tablici 7 prikazana je institucijska pripadnost najproduktivnijih autora Vjesnika istarskog arhiva (prema Tablici 6). Iz Tablice 7 može se zaključiti kako Državni arhiv u Pazinu prisno surađuje s Filozofskim fakultetom u Puli, odnosno s profesorima koji djeluju pri Katedri za srednjovjekovnu povijest i Katedri za novovjekovnu povijest Odsjeka za povijest, a ovakva suradnja važna je zbog njegovanja komunikacijskih procesa, produktivnijeg rada i istraživanja te njegovanja znanstvene komunikacije. Koliko je suradnja bliska, vidljivo je i iz činjenice da je prof. dr. sc. Ivan Jurković trenutno glavni urednik Vjesnika, a dio profesora, osim što su autori radova u Vjesniku, također su i članovi izdavačkog odbora Časopisa.

Jedan od najproduktivnijih autora, Ivan Grah, ne pripada dvjema navedenim institucijama već institucionalno pripada Porečkoj i Pulske biskupiji. Bernard Stulli, nekadašnji ravnatelj Hrvatskog državnog arhiva, bio je svjestan bogatstva crkvenog arhivskog gradiva i važnosti tog gradiva za istraživanje povijesti te je pozvao biskupe da pošalju svećenike zainteresirane za tečaj za arhivske djelatnike o blagu arhivskog gradiva, na kojem je sudjelovao i Ivan Grah. Uspješno je položio tečaj te poslije pisao za Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, a kasnije i Vjesnik istarskog arhiva, a ponajviše je istraživao i pisao o Pićanskoj biskupiji.⁴⁰

Tablica 7. Institucijska pripadnost najproduktivnijih autora

Najproduktivniji autori	Institucija
Jelinčić, Jakov	Državni arhiv u Pazinu
Mrkonjić, Jasna	Državni arhiv u Pazinu
Kurelić, Robert	Filozofski fakultet u Puli
Jurković, Ivan	Filozofski fakultet u Puli
Orbanić, Elvis	Državni arhiv u Pazinu
Hrelja, Hendi	Državni arhiv u Pazinu
Vlahov, Dražen	Državni arhiv u Pazinu
Bertoša, Slaven	Filozofski fakultet u Puli
Mihovil, Dabo	Filozofski fakultet u Puli
Budicin, Biserka	Državni arhiv u Pazinu
Grah, Ivan	Porečka i Pulska biskupija
Doblanović, Danijela	Filozofski fakultet u Puli

⁴⁰ Orbanić, E. Mons. Ivan Grah, crkveni arhivist i povjesničar : biobibliografija. // Arhivski vjesnik, 55(2012), str. 74

Tablica 7 donosi prikaz institucijske pripadnosti najproduktivnijih autora, a osim autora pripadnika tih triju institucija u radu i objavljivanju radova sudjelovali su i autori iz ostalih institucija iz Hrvatske i inozemstva. Ostale zastupljene institucije jesu: Odsjek za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Hrvatski državni arhiv, Filozofski fakultet u Zagrebu, Centar za povijesna istraživanja Rovinj, OŠ Eugena Kumičića Rijeka, Pula, Kanfanar, Muzej grada Pazina, Pokrajinski arhiv Koper, Grad Pula, Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca, Odjel nadbiskupskog arhiva u Zagrebu, Teologija u Rijeci – područni studij KBF, Zgodovinski institut Milka Kosa ZRC SAZU, Etnografski muzej Istre, Zavičajni muzej Poreštine, Prodol, Labin, Archivio Storico Diocesano di Catania, Hrvatski institut za povijest, Državni arhiv u Šibeniku, Gimnazija Pula...

Jezik radova

Tablica 8 prikazuje broj radova objavljenih u Vjesniku, a radovi su objavljeni na tri različita jezika.

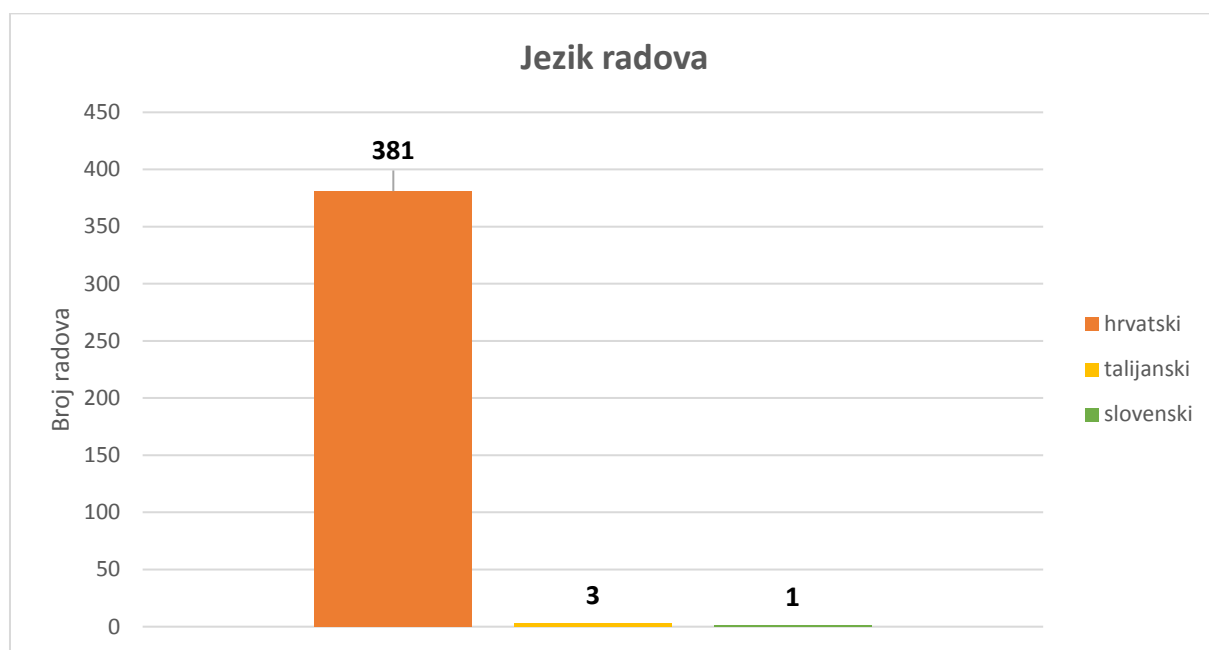
Najviše su pisani i objavljivani radovi na hrvatskom jeziku, a postotak radova na hrvatskom jeziku iznosi 99%. Svega 1% ukupnog broja radova zauzimaju radovi na talijanskom jeziku, dok rad na slovenskom jeziku iznosi 0%, što je vidljivo na Grafikonu 8.

Tek se u svesku 21 izdanom 2015. godine javlja višejezičnost radova te se, uz 20 radova na hrvatskom jeziku, objavljuju i jedan rad na talijanskom te jedan rad na slovenskom jeziku. U sljedećem svesku (22) također se objavljuje jedan rad na talijanskom jeziku, a ta je praksa ponovljena i u svesku 25. Radove na talijanskom jeziku napisali su Danijela Doblanović, Gaetano Zito i Denis Visintin. Danijela Doblanović autorica je izvornog znanstvenog članka „Utjecaj iznimne hladnoće na demografska kretanja: Rovinjsko Selo u prvoj polovici 18. stoljeća (1700.-1730.)“, Gaeton Zito autor je recenzije „Duhovna Vizitacija iz 1788. godine u Istri“, dok je Denis Visintin autor preglednog rada „Opis Momjana i njegova područja“.

Autorice rada na slovenskom jeziku pod nazivom „Sređivanje i popisivanje obiteljskog fonda Gravisi u Pokrajinskom arhivu Koper“ jesu Zdenka Bonin i Deborah Rogoznica.

Tablica 8. Jezik radova

Jezik radova	Broj radova
hrvatski	381
talijanski	3
slovenski	1

Grafikon 8. Jezik radova

7. Zaključak

Promidžba arhiva i arhivske djelatnosti važna je zbog potencijala arhivskog gradiva u promicanju vrijednosti zajednice, a očituje se kroz razne programe kojima javnost upoznaje gradivo, ali i kulturnu, obrazovnu i izdavačku djelatnost arhiva. Arhivsko je gradivo kulturna baština, vezano je uz identitet sredine te ga kao takvo treba učiniti vidljivim i dostupnim u životu zajednice i sredine u kojoj obitava. Vjesnik istarskog arhiva prvenstveno objavljuje radove o problematici istarske povijesti, ali i izvore koji su arhivsko gradivo koje posjeduje Državni arhiv u Pazinu i drugi arhivi koji čuvaju gradivo istarske provenijencije, te na taj način omogućava široj zajednici upoznavanje s vrijednim arhivskim gradivom. Osim toga, objavljuje i radove iz arhivističke teorije i prakse te mnoge druge radove koji donose prikaze zbivanja i događanja kojima se njeguje znanstvena komunikacija.

Bibliometrijska analiza donosi sljedeće zaključke: Vjesnik istarskog arhiva tijekom 28 godina izlaženja nije oduvijek izlazio jednom godišnje niti je objavljivan jedan svezak godišnje, ta je praksa započeta 2010. godine; ukupno je objavljeno 385 radova 149 autora, kategorizirani radovi u manjem su postotku objavljivani nego ostali radovi, a najviše objavljivana vrsta radova jesu recenzije, prikazi. Najviše je jednoautorskih kategoriziranih radova. Najproduktivniji autor je Jakov Jelinčić, bivši glavni urednik Vjesnika, a objavio je sveukupno 17 radova, odnosno 3% sveukupnog broja radova. Najproduktivniji autori većinom institucijski pripadaju Državnom arhivu u Pazinu i Filozofskom fakultetu u Puli, iako se može zamijetiti kako Vjesnik istarskog arhiva surađuje s većim brojem hrvatskih institucija i manjim brojem inozemnih institucija. Radovi su objavljeni na tri jezika, hrvatskom, talijanskom i slovenskom, iako prevladavaju radovi na hrvatskom jeziku s visokim postotkom od 99%.

Vjesnik istarskog arhiva vjerojatno neće postati svjetski poznat kao *The Historical Journal* ili *Archivaria*, posebice jer je časopis iz manje geografske sredine, pisan hrvatskim jezikom i orijentiran na tematiku određenog područja, ali svakako je vrijedan izvor istraživačima istarske povijesti, ali i onima koje zanima arhivistička teorija i praksa. Bogat opus, jasni, pregledni i zanimljivi radovi te suradnja stručnjaka čine Časopis škrinjom blaga istarske povijesti, a tradicija izlaženja duga 28 godina, posebice ako se uzme u obzir da posljednjih 10-ak godina Vjesnik izlazi jednom godišnje govore o tome da je čitan, zanimljiv i aktualan.

8. Literatura

1. Arhivski vjesnik. // Hrvatska enciklopedija. URL:
<https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=3769> (pristupljeno 20. 6. 2020.)
2. Arhivski vjesnik: O časopisu. URL:
http://arhivskivjesnik.arhiv.hr/index.php/arhivski_vjesnik/about (pristupljeno 19. 5. 2020.)
3. Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. URL:
<https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=7459> (pristupljeno 20. 6. 2020.)
4. Bibliometrija. // Hrvatska enciklopedija URL:
<https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=7462> (pristupljeno 2. 7. 2020.)
5. Državni arhiv u Pazinu. URL: <https://www.dapa.hr/> (pristupljeno 20. 5. 2020.)
6. Filozofski fakultet u Puli. URL: <https://ffpu.unipu.hr/> (pristupljeno 1. 6.2020.)
7. Glasnik arhiva Slavonije i Baranje. URL: <https://www.dao.hr/index.php/arhiv-u-javnosti/izdanja/glasnik-arhiva-slavonije-i-baranje> (pristupljeno 15.6.2020.)
8. Gorski, D.; Majnarić, N. Grčko-hrvatski rječnik. Zagreb: Školska knjiga, 2012.
9. Građa i prilozi za povijest Dalmacije. URL: <https://hrcak.srce.hr/građa-i-prilozi-za-povijest-dalmacije> (pristupljeno 15. 6. 2020.)
10. Hebrang Grgić, I. Časopisi i znanstvena komunikacija. Zagreb: Ljevak, 2016.
11. Horvat, A.; Živković, D. Između javnosti i privatnosti: knjižnice u vremenu e-knjige. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2012.
12. Hrvatska deklaracija o otvorenom pristupu. URL:
<https://www.fer.unizg.hr/oa2012/deklaracija> (pristupljeno 27. 6. 2020.)
13. Ivanović, J. Priručnik iz arhivistike. I. dio Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2010.
14. Jelaska Marijan, Z. Pedeset godina Časopisa za suvremenu povijest: bibliometrijska analiza (1969. – 2018.). // Časopis za suvremenu povijest, 51(1)(2019), str. 139-144
15. Jokić, M., Zauder, K. Bibliometrijska analiza časopisa Sociologija sela / Sociologija i prostor u razdoblju 1963.- 2012. // Sociologija i prostor 51(2)(196) (2013), str. 331-349
16. Lemić, V. Arhivi i digitalno doba. Zagreb: Ljevak, 2019.
17. Martek, A., Šute, S. Bibliometrijska analiza časopisa Arhivski vjesnik u razdoblju od 2001. do 2009. // Arhivski vjesnik, 53(1)(2010), str. 165-176.

18. Marušić, A., Marušić, M. Znanstveni časopisi u Hrvatskoj: teška pitanja na koja nije teško odgovoriti. // Hrvatski znanstveni časopisi: iskustva, gledišta, mogućnosti / uredila Ivana Hebrang Grgić. Zagreb: Školska knjiga, 2015., str. 15-36
19. Medved, I.; Slanček G. 50 godina Državnog arhiva u Slavonskom Brodu (1959.-2009.). Slavonski brod: Državni arhiv u Slavonskom Brodu, 2009.
20. Memorabilika. URL: <https://hrcak.srce.hr/memorabilika> (pristupljeno 27. 6. 2020.)
21. Mitrović G.; Romić K. Bibliometrijska analiza časopisa "Sigurnost" od 2005. do 2015. godine. // Sigurnost, 60(1)(2018), str. 25-35.
22. Nakladništvo. // Proleksis enciklopedija. URL: <https://proleksis.lzmk.hr/58192/> (pristupljeno 19.5.2020.)
23. Nekrolog. // Hrvatska enciklopedija. URL: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=43307> (pristupljeno 20. 6. 2020.)
24. Oraić Tolić, D. Akademsko pismo: strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente. Zagreb: Naklada Ljevak, 2011.
25. Orbanić, E. Državni arhiv u Pazinu za vrijeme direktora Ljubomira Petrovića (1960.-1966.). // Vjesnik istarskog arhiva. 22(2015), str. 55-73
26. Orbanić, E. Mons. Ivan Grah, crkveni arhivist i povjesničar: biobibliografija. //
27. Pečarić, Đ. Časopis National security and the future: bibliometrijska analiza u razdoblju od 2000. godine do 2018. godine. // National security and the future, 20(3)(2019), str. 53-86.
28. Petrec T., Hebrang Grgić I., Krivić Lekić M. Izdavačka djelatnost Državnog arhiva u Bjelovaru u kontekstu izdavaštva ostalih hrvatskih arhiva: bibliografija publikacija bjelovarskog arhiva. // Arhivski vjesnik, 56(2013), str. 289-306
29. Stipčević, A. Povijest knjige. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 1985.
30. UNESCO. Upute za pripremu naučnih radova za objavljivanje. // Informatologia Yugoslavica 3, 1-4(1971), str. 111-127.
31. Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci. URL: <http://vjesnik.riarhiv.hr/wordpress/> (pristupljeno 15. 6. 2020.)
32. Vjesnik istarskog arhiva. URL: <https://hrcak.srce.hr/vjesnikistarskogarhiva> (pristupljeno 20. 5. 2020.) DOI: <https://doi.org/10.31726/via>
33. Vlahov, D. Riječ urednika. // Vjesnik Istarskog arhiva. 1(32)(1991.), str. 13-14.
34. Zakon o arhivskom gradivu i arhivima. // NN 61/18. URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_07_61_1265.html (pristupljeno 15. 6. 2020.)

35. Zakon o ustanovama. // NN 127/19. URL: <https://www.zakon.hr/z/313/Zakon-o-ustanovama> (pristupljeno 15. 6. 2020.)

9. Popis slika, tablica i grafikona

Popis slika

Slika 1. Državni arhiv u Pazinu.....	6
Slika 2. Primjer naslovnice iz 1991.....	13
Slika 3. Primjer naslovnice iz 1998.....	13
Slika 4. Podaci o časopisu <i>Vjesnik istarskog arhiva</i> na mrežnoj stranici časopisa na portalu Hrčak i primjer naslovnice iz 2019.	14

Popis tablica

Tablica 1. Broj radova i autora u pojedinom svesku.....	23
Tablica 2. Ukupan broj vrsta radova	25
Tablica 3. Broj kategoriziranih radova u pojedinom svesku.....	27
Tablica 4. Broj ostalih radova	29
Tablica 5. Broj autora prema kategorizaciji radova	31
Tablica 6. Najproduktivniji autori	32
Tablica 7. Institucijska pripadnost najproduktivnijih autora.....	34
Tablica 8. Jezik radova.....	36

Popis grafikona

Grafikon 1. Broj radova	24
Grafikon 2. Broj autora	24
Grafikon 3. Vrste radova.....	26
Grafikon 4. Broj kategoriziranih radova	28
Grafikon 5. Broj ostalih radova.....	30
Grafikon 6. Broj autora prema kategorizaciji radova.....	31
Grafikon 7. Najproduktivniji autori	32
Grafikon 8. Jezik radova	36

Analiza časopisa Vjesnik istarskog arhiva u razdoblju od 1991. do 2019. godine

Sažetak

Državni arhiv u Pazinu izdavač je časopisa Vjesnik istarskog arhiva. Cilj je ovog rada analizirati Vjesnik istarskog arhiva. Rad je podijeljen u dva dijela. Prvi dio je o Državnom arhivu u Pazinu, njegovoj povijesti, djelatnosti i aktivnostima. Nadalje, prvi dio rada također se bavi pojmom znanstvenog časopisa i opisuje izdavačku djelatnost periodičkih izdanja hrvatskih arhiva. Drugi dio rada daje osnovne podatke, opisuje povijest te analizira promjene u uredništvu Vjesnika. U radu je također korištena bibliometrijska analiza kako bi se dobio prikaz razvoja časopisa.

Ključne riječi: Vjesnik istarskog arhiva, Državni arhiv u Pazinu, bibliometrijska analiza, znanstveni časopisi i arhivistika

Analysis of Journal of Istrian Archive in the period from 1991 to 2019

Summary

Journal of Istrian Archive is published by The State Archives in Pazin. The aim of this thesis is to analyse Journal of Istrian Archive. The thesis is divided into two parts. The first part portrays State Archives in Pazin, its history and activities. Further, the concept of scientific journal is discussed and publishing activity of periodicals by the state archives in Croatia is analysed. The second part of the thesis describes history, provides basic information and analyses changes in the editorial board of Journal. In the thesis the bibliometric analysis method is applied to the study of trends in development of the journal.

Key words: Journal of Istrian Archive, The State Archives in Pazin, bibliometric analysis, scientific journals, archival science